

Kalkınma Stratejileri içinde
Mesleki ve Teknik Eğitimin Rolü

&
Türkiye'de Tekniker Gerçeği

TRABZON 2014

*Teknikerler, Cennet Ülke
Türkiye'min İsimsiz
Kahramanları,
Geleceğimizin
Belirleyicisi Olacaktır.*

Ertan KILIÇ
Teknikerler Birliği
(Genel Başkan)

Teknikerler Birliği Genel Merkezi Yönetim Kurulu

*Ertan Kılıç
Şevket Gölük
Enver Erdoğan
Şaban Keskin
Rıdvan Sarımeahmetoğlu
Mecit Özüdoğru
Tahsin Durmaz
Halil Sert
Erol Kayalı
Berrin Ertürk
Can İren*

*Necatibey Caddesi No:66 / 8
Çankaya / ANKARA*

Fax: 312 231 70 70

<http://www.tekniker.org.tr>

En önemli ve verimli vazifelerimiz milli eğitim işleridir. Milli eğitim işlerinde kesinlikle zafere ulaşmak lazımdır. Bir milletin gerçek kurtuluşu ancak bu şekilde olur.

Mustafa Kemal ATATÜRK

Yönetim Kurulu

Uzun Sokak 89/2 TRABZON

Tel: 462 326 02 08

www.trabzontekniker.org.tr

Önsöz

Kalkınmanın mihenk taşı, Mesleki ve Teknik Eğitimin geleceğine ışık tutmak arzusuyla yola çıktık. Nitelikli işgücünün yetiştirilmesi ve istihdam edilmesinde, rol alan kurum ve kuruluşlar bir araya geldik. Yansız bir yaklaşımla, gerçeklerle yüzleştik.

Çağrımızla çalışmamıza paydaş olan, Trabzon Valiliği, Trabzon Büyükşehir Belediyesi, Milli Eğitim Müdürlüğü, Arsin Organize Sanayi Bölgesi Başkanlığı, Hekimoğlu Döküm Sanayi, Çağlar Ambalaj Sanayi, KTÜ, Avrasya Üniversitesi, Of Teknoloji Fakültesi ve Trabzon Barosu'na teşekkür ediyor şükranlarımızı sunuyoruz.

Genel Başkanımız Ertan KILIÇ'a, Genel Merkez Yöneticilerimize, Elazığ, Sakarya, Mersin, Çanakkale, Muş, Ordu, Rize'den gelerek ilk elden çalışmaya katkı veren Şube Başkanı ve Yöneticilerimize, salonda bizimle aynı havayı teneffüs eden tüm katılımcılara teşekkür ediyoruz.

Katılan ve haberi olan herkesin, takdirini toplayan bir etkinlik oldu. Sıcacı sığacağına bir sonuç bildirgesi yayınlayıp, bitirmek istemedik. Çünkü ülkemizde "Kalkınma" ve "Teknik Eğitim" içerikli çok sayıda toplantı yapıldığını, çok sayıda öneri ve temenni yayınlandığını biliyorduk. Bir tane de biz yapalım demek için yola çıkmadık. Araştırdık, sorduk, görüş aldık, analiz ettik ve paylaşıyoruz.

Büyümeyi istikrar içinde yapan, gelirini daha adil paylaşan, yerkürede rekabet gücüne sahip, bilgi toplumu bir Türkiye bizim sevdamız. Bu sevda beklemekle değil çalışmakla, üretmekle gerçekleşecek. Biliyoruz ki, bu sevda gerçekleşmediği için herkes burukluk yaşar, üzülür. Bizim ise canımız yanıyor. Çünkü sisteme müdahil olamıyor, kendimize yer bulamıyoruz.

Üretimde, bilim ve teknolojinin etkin olması için, çalışanların yeterliliği esastır. Teknikerlik, bu yeterliliğin sağlanmasına yönelik olarak planlanmış ve meslek olarak tanımlanmıştır. Uygulama aşamasında yapılan yanlış ve eksiklerin bedelini, ülke olarak ödüyoruz. Bireysel bazda ise, her kesimden çok biz ödüyoruz.

Bu çalışmayla, eğitim sistemimizin tüm kademelerini değindik. İş dünyamızın istediği, nitelikli işgücünü yetiştirmekle ödevlendirilen, Meslek Lisesi ve MYO'larının dünü ve bugününü detaylandırdık. Önerilerimiz oldu, doğrudan ve bilimden yana. Eğitim sistemini yönetenler, eğitilenler, eğilecek olanlar ve iş dünyasının yaklaşımlarını, sentezleyerek elde ettiğimiz gerçekleri, tüm insanlığa sunuyoruz.

Trabzon Şubesi Yönetim Kurulu

Panel Sunucusu, Canan Güven KALAYCI:

Sayın Vali Yardımcım, Sayı Belediye Başkanım, Sayın Ticaret ve Sanayi Odası Başkanımız ve değerli teknikerler, saygıdeğer davetliler. Bilgi toplumunun da mihenk taşı insandır. Nitelikli İnsan toplumun simgesidir. Açık, etkili ve diri düşünür. Düşündüklerini paylaşır, tasarlar ve üretir. Nitelikli işgücüne sahip ülkelerin, fark yarattığı dünyamızda, kaliteyi ilke edinen Mesleki ve Teknik Eğitim Anlayışı ve nitelikli işgücü istihdamını tüm kurumlarımızda uygulamalıyız. Yani bu aşamadan sonra **“şantiyeler şefsiz, teknikerler işsiz”** olmamalıdır.

İşte bu amaçla yola çıkılarak hazırlanan, **“Kalkınma Stratejileri İçerisinde Mesleki ve Teknik Eğitimin Rolü & Türkiye’de Tekniker Gerçeği”** Programımıza hepiniz hoş geldiniz diyor, saygılar, sevgiler sunuyorum.

Değerli davetliler, sizleri açılış konuşmalarımız öncesinde, Aziz Şehitlerimiz ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün huzurunda saygı duruşu, ardından İstiklal Marşımızı okumaya davet ediyorum. Buyurun lütfen.

Değerli davetliler, açılış konuşmalarını yapmak üzere Teknikerler Birliği Trabzon Şube Başkanı Sayın Orhan Bakı'yi davet ediyorum. Buyursunlar lütfen.

Orhan BAKI

Teknikerler Birliği Trabzon Şube Başkanı

Sayın Valim, Sayın Büyükşehir Belediye Başkanım, Sayın Ticaret ve Sanayi Odası Başkanım, Sayın Milli Eğitim Müdürüm, Siyasi Partilerimizin Sayın Temsilcileri, Değerli Medya Mensupları, Sevgili Meslektaşlarım ve tekniker olma yolunda emek veren genç tekniker adayları, **“kalkınma için nitelikli insan, nitelikli insan için teknik eğitim”** gerçeğinden yola çıkarak, hazırlamış olduğumuz panele hoş geldiniz. Hepinizi Camiam ve Teknikerler Birliği adına saygıyla selamlıyorum.

Panelde çok değerli bilgilerini bizimle paylaşmak için, buraya gelerek onurlandıran, Arsin Organize Sanayi Başkanı Sayın Ahmet ALEMDAROĞLU, Hekimoğlu Döküm Sanayi Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Celil HEKİMOĞLU, Çağlar Ambalaj Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Servet METE, KTÜ Of Teknoloji Fakültesi Dekanı Sayın Kenan GELİŞLİ Hocam, KTÜ Rektör Danışmanı Sayın Veysel ATASOY Hocam, Avrasya Meslek Yüksekokulu Müdürü Sayın Ahmet Onur Hocam, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Müdürü Sayın Orhan Genç Hocam ve Trabzon Barosu Avukatı Sayın Mesut İskenderoğlu Beyefendiye katılımlarından dolayı teşekkür ediyorum.

Çalışmamız gerçeğe dönüşürken, yakın alakalarını görüp, yanımızda hissettiğimiz, Valiliğimize, Belediye Başkanlığımıza, Ticaret ve Sanayi Odamıza, Üniversitelerimize ve Sivil Toplum Kuruluşlarımıza şükranlarımı sunuyorum.

Mesleki ve teknik eğitim, kalkınmadaki tek çıkar yoldur. Zordur, meşakkatlidir, uzundur, inişi çıkışı vardır ama bizi aydınlığa çıkaracak olan yoldur. Bu yolda yaptığımız planların hepsi doğrudur. Hatta söylenmedik söz yoktur. Şimdi biz, sözün bittiği yerdeyiz.

Burada geleceğimizi planlayan yöneticilerimiz var, planları gerçeğe dönüştürecek sanayicilerimiz var, öğrencilerimiz var, öğretmenlerimiz var, mezunlarımız var, çalışanlarımız var, boşta gezenimiz var. Ortam buysa, ev sahibinin susması gereken noktaya geldik demektir.

Panelimizin, planları gerçeğe dönüştürme, mesleki teknik eğitim ile sanayinin bütünleşmesi yönünde, bir adım olacağına ve görevini layıkıyla yerine getiren arkadaşlarımın, önünü-ufkunu açacağına inanıyorum.

Bu düşüncelerle sevgi ve saygılarımı sunuyor, panelin hayırlı olmasını diliyorum.

Trabzon Şube Başkanımıza teşekkür ediyoruz. Konuşmalarını yapmak üzere, Teknikerler Birliği Genel Başkanımız Sayın Ertan Kılıç'ı davet ediyorum. Buyursunlar lütfen.

Ertan KILIÇ

Teknikerler Birliği Genel Başkanı

Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım, Sayın Ticaret ve Sanayi Odası Başkanım, Karadeniz Teknik Üniversitesi'nin Çok Değerli Yöneticileri, Avrasya Üniversitesinin Çok Değerli Yöneticileri, Sayın Arsin Organize ve Sanayi Başkanım, siyasi partilerimizin çok değerli temsilcileri, kamu kurumlarının ve özel sektörün çok değerli yöneticileri, tekniker meslektaşlarım ve tekniker adayı kardeşlerim; bugünkü panelin, ülkemize, vatanımıza ve tüm insanlığa faydalar getirmesi temennisiyle, sizleri, Teknikerler Birliği Genel Merkezi, Şubelerim, Temsilcilerim ve tüm Teknikerler adına saygı ile selamlıyorum.

Mesleki ve Teknik Eğitim, çok kısa bir tanımlama ile aklın ve becerinin bilimsel metotlar ile gözden geçirilip, yeni bir ivme kazandırmak üzere eğitilmesi işlemidir. Mesleki ve teknik eğitim işi kolay kılar. Bugün, yaşadığımız bilim toplumunda, mesleki ve teknik eğitimin önemini arz etmek için, birkaç küçük örnek paylaşacağım.

Ülkemiz zaman zaman tarım toplumu, zaman zaman sanayiye yönelen bir toplum stratejileri içerisinde, ekonomik değer üretmek, insanların refah seviyesini arttırmak için yoğun mücadele yürüttü. Emek tabanlı bir mücadeleydi bu. Ancak bilim ve teknolojiyi iyi kullanan, değişim ve gelişmelere ayak uyduran, bugün dünyanın hakimi diyebileceğimiz, süper güç olarak nitelendirilen ülkeler, emekten daha ziyade makineleşmeyi kullandılar. Daha da ileri giderek, makinelerle hükmedebilecek insan zekasına benzer yapay zekayı, makinelerle hakim kılarak, insanlığın ve özellikle kendi vatandaşlarının refah seviyesini yükseltme yolunda, çok önemli mesafeler kat ettiler.

Bugün ülkemizde, maalesef, besicilik ile ilgili yaşadığımız büyük sıkıntılar gündeme gelmektedir. Bu tür sıkıntılar acaba hükümetlerin beceriksizliğinden mi? Yoksa teknolojiyi yeterince kullanamayışlarından mı? kaynaklanmaktadır. Bu konuda beyin jimnastiği yapmakta, düşünmekteyiz. Teknikerler olarak gördüğünü şu: Hiçbir hükümet ülkeyi kötü yönetmek üzere gelmez. Bütün Başbakanlar, bugünden, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu olan Gazi Mustafa Kemal'e kadar hepsi ülkesinin refahı, faydası için çalışmış ve üretmişlerdir. Hepsini saygıyla yad ediyor, anıyoruz.

Biz besicilere yem bulmak telaşında düşünüp dururken, gelişmiş ülkeler bir cep telefonu teknolojisi ile bizim emek tabanlı kazanımlarımızı çok kolaylıkla kendi ülkelerine aktarabilmekte ve insanların refah seviyesini yükseltebilmektedir.

Peki, problem nedir. Bizce Türkiye’deki en büyük sorun, çok okumuşlarla az okumuşların piyasaya hakim olması, ekonomik değerlerden tekniker ve teknisyenlerin uzak tutulmasıdır. Bu yöndeki çapalardır. Bu durum maalesef, ülkemizin kalkınmasına çok büyük engel teşkil etmektedir.

Bugün çok değerli devlet kurumları, özel sektör ve eğitim kurumlarının bir araya geldiği, mesleki ve teknik eğitimin kalkınma stratejisi üzerine etkilerinin neler olacağı, çıktıların neler olacağını tartışacağımız, panel bize ışık tutacaktır..

Teknikerlik bir meslektir. Meslek yüksekokullarının teknik programlarından mezun olanlarına verilen bir unvandır. Teknisyenlik ortaöğretim düzeyindeki teknik ve meslek liselerinden mezun olanlara verilen bir unvandır. Ülkemizde sayıları 4 milyonu bulan tekniker ve teknisyen potansiyelinin, iyi değerlendirilmesi durumunda, ülkemizin kalkınmasının, pik yapacağını ve ülkemizin gelişmiş ilk 3 dünya ülkesi arasına girebileceğini ön görüyoruz. Mümkün müdür? Evet mümkündür.

Bunun da önündeki en büyük engel, Tekniker ve Teknisyenlerin Meslek Odalarının kurulmasına konulan tahdittir, engeldir. Biz, iktidarımızın sayın yöneticilerinden, muhalefet partilerimizin sayın yöneticilerinden, yani Türkiye Büyük Millet Meclisi’ndeki parlamenterlerimizden, bir yasal düzenlemeyle bu engelin kaldırılmasını talep ediyoruz.

Sayın Başbakanımız, bir otomobil yapabilecek yiğit yok diye serzenişini ortaya koyarken; biz de diyoruz ki “Sayın Başbakanımız, kimse yapmıyorsa teknikerlere siz hak, verin önümüzdeki yasal engelleri kaldırın, bu teknikerler otomobilde yapar uzaya araçta çıkarır.”

Bu duygu ve düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teknikerler Birliği Genel Başkanımıza teşekkür ediyoruz. Taleplerini dile getirdi. Mesleki açıdan yeterliliklerini anlattı bize. Evet, toplumların sanayide, ticarete etkin olabilmesi, etkin ve söz sahibi olabilmesi için mutlak surette, teknik personelin eğitimine önem verilmelidir.

Şimdi konuşmaları yapmak üzere, Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sayın Suat Hacısalihoğlu’nu davet ediyorum. Buyursunlar lütfen.

*M. Suat Hacısalihoğlu Trabzon
Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı*

Sayın Vali Yardımcım, Sayın Büyükşehir Belediye Başkanım, siyasi partilerimizin çok değerli temsilcileri, çok değerli müdürlerimiz, çok değerli iş adamlarımız, oda başkanlarımız, çok değerli panelistlerimiz, çok değerli katılımcılar, hanımefendiler, beyefendiler öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu gün, burada düzenlenen konferans ve panelde, mesleğin geleceği ile ilgili, belirli konularda, panelistlerimizin ortaya koyacakları görüşlerle birlikte, bir stratejik plan dahilinde, geleceğe dönük önemli kararlar alınacağına inanıyorum. Bu konuda detaylara girmek istemiyorum. Çünkü sözü panelistlerimiz söyleyecekler. Listeye baktığımız zaman, gerçekten çok değerli arkadaşlarımız var burada. Tabandan gelen çok değerli sanayicilerimiz var. Yıllardan beri, bu konuda ihtiyacın neler olduğunu çok iyi gören ve geleceğe dönük, neler yapılması gerektiği yönünde, kendi fikirlerini burada kaleme alıracaklar.

Ben şimdiden, öncelikle panelistlere verecekleri bu bilgiler doğrultusunda ve katkılarından dolayı teşekkür ediyorum. Diğer taraftan, bu konferans ve panelin düzenlenmesinde Teknikerler Birliğini, Genel Başkanını ve Trabzon Şube Başkanını, Sayın Kılıç'ı ve Sayın Baki'yi ayrıca kutluyorum.

Çok değerli katılımcılar, hepinizin bildiği gibi amaç ülkenin geleceği, ülkenin kalkınması. Bizim bakış açımızla, yani, sanayi sektörünün bakış açısıyla konuşmak gerekirse, ihtiyacımız elbette yetişmiş insan gücü. Yetişmiş insan gücünün olmadığı bir yerde, bir ayak noksan kalmakta ve her zaman sıkıntı çekilmektedir.

Bu bağlamda görüyoruz ki, yetişmiş insan gücü öncelikle okullardan gelmektedir. Okullardan geldiğine göre, öncelikle eğitimcilerden başlamak gerekiyor. Bu konuda, Odamız, Sayın Valiliğimiz ve Milli Eğitim Müdürlüğümüz, "Mesleki Teknik Eğitim Kurulunu" kurarak çalışmaya başlamıştır. 2 yıldan beri, eğitimcilerin eğitimi konusunda önemli adımlar atıldığını düşünüyorum. Burada, eğitimcilerin, sürdürülebilir bir şekilde, sürekli gelişen teknolojiyi çok yakından takip ederek, öncelikle kendilerini daha sonra da öğrencilerini öğretmeye başlamaları esastır. Bu konuda Kurulumuzda Sayın Servet Mete ve Orhan Bey gerekli çalışmaları kurulla birlikte, geniş kapsamlı yürütmektedirler. Onları da kutluyorum, yapmış oldukları bu faaliyetlerden dolayı.

Diğer taraftan çok değerli katılımcılar, şunu da belirtmekte yarar var. Eğitim konusunda, bir taraftan böyle bir kurulla, eğitimcilerin eğitimi konusunda ve devamında da öğrencilerimizin yeni teknolojiler ile tanışmaları dışında, Odamızın TEKNOKENT'de kurmuş olduğu bir İnovasyon Merkezinde, eğitim faaliyetlerimiz yaklaşık 2 yıldan beri devam etmektedir. Burada da son teknoloji "katı modelleme", "3 boyutlu katı modelleme" ve "CNC projeleri" ile programları ile ücretsiz olarak mühendislere, teknikerlere, teknisyenlere eğitim verilmektedir.

Bugüne kadar, burada yapılan eğitim sonucunda 120 kişiden, 120 ye yakını merkez veya diğer şehirlerde de iş bulmuşlardır. Elbette eğitim sırasında ve eğitim sonrasında, sanayi sektöründeki arkadaşlarımızın da bize vermiş oldukları destekler, buradaki mühendis, tekniker ve teknisyenlere vermiş oldukları destekler, bizler için çok önemliydi. Onlardan önemli katkılar aldık. Özellikle Hekimoğlu'ndan almış olduğunuz bilgiler doğrultusunda, sistemin hazırlanmasında çok büyük fikir katkısı oldu. Kendilerine buradan teşekkür etmek istiyorum.

Bizde bir laf vardır, "aşım gider, misafirim ağırlanmaz" biz bir makine, teçhizat alırken, elbette uygulanabilir olabileni beğenmemiz gerekiyor. Sadece eğitim amaçlı, bir tezgahı aldığımız zaman, o sadece eğitimde kalıyor. Piyasaya çıktığı zaman gençlerimiz maalesef hiçbir şey bilmeden, iş bulma zorluğu çekiyorlar. Ama biz, sanayicilerimizin görüşlerini her zaman alıyor ve önemsiyoruz. Bu konuda da görüşlerini alarak yapmış olduğumuz çalışmalar, amacına ulaşmış şekilde devam ediyor.

Tabii bundan sonra, çok daha ileri bir adım atmak suretiyle, projeler yapıyoruz. Özellikle Bakanlığımızın, “Yüksek Teknolojik Ürünlerin Üretilmesi Konusundaki Stratejik Planı” dahilinde İnovasyon Merkezimize yeni sistem kurarak, gençlerimizin burada eğitilmesi ve ileri düzeyde iş bulmaları, kendilerine iş imkanı yaratmaları, girişimci olmalarını sağlıyoruz. Özellikle ülkemize yurtdışından gelen ithal ürünleri, yani bizlerin yapamadığımız, teknolojik olarak yapamadığımız ürünleri, buralarda üretmek suretiyle, piyasaya ve iç piyasaya tatbik edecek bir sistem kurmak üzereyiz. Bu konuda desteğini veren Sayın Bakanlığımıza, Başbakanımıza özellikle teşekkür ediyoruz.

Benim üzerinde durmak istediğim bu iki önemli konuydu. Birincisi kurulumuzun yaptığı faaliyetlerden biraz bilgi vermektir. Kurulumuza teşekkür ediyoruz. Diğer de özellikle gençlerimizin bizim İnovasyon Merkezinde eğitim alabileceklerini, ücretsiz eğitim alabileceklerini veya hocalarımızın bu merkezi gençlerimize göstermeleri açısından da bir imkan olduğunu söylemek.

Ben bu duygu ve düşüncelerle sözlerime söz veriyorum. Hepinize en derin sevgi ve saygılarımı sunuyorum. Panelin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Sayın Hacısalihioğlu'na çok teşekkür ediyoruz. Konuşmalarına yapmak üzere Trabzon Belediye Başkanı, Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Doktor Orhan Fevzi Gümrükcüoğlu'nu davet ediyorum. Arz ediyorum.

*Dr. Orhan Fevzi Gümrükcüoğlu
Trabzon Belediye Başkanı*

Sayın Valim, Sayın Ticaret ve Sanayi Odası Başkanım, Sayın Teknikerler Birliği Genel Başkanı Ertan Kılıç Beyefendi, Belediye Başkan Vekili ve Meclis Üyelerimiz, Meslek Odaları Başkanları var. Mimarlar Odası Şube Başkanımız, tekniker ve teknisyenlerin eğitimlerinde çok gayretleri olan Milli Eğitim Müdürümüz, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri, siyasi partilerimizin sayın başkanları, yöneticileri, Teknikerler Birliğimizin Trabzon Şube Başkanı Sayın Orhan Baki, kıymetli teknikerlerimiz, teknisyen arkadaşlarımız, öğrencilerimiz, Trabzon'umuzun dışından buraya teşrif etmiş olan ülkemizin çeşitli yörelerinden gelen temsilcilerimiz, çok güzel bir sempozyumda, çok güzel bir çalışma programında Trabzon'da sizleri görmüş olmak, bizim için büyük bir onur. Hepinize hoş geldiniz diyorum.

Buradaki sunumların, tartışmaların teknikerler ve ülkemizin geleceği açısından olumlu sonuçlar vermesini temenni ediyorum.

Bu arada, hemen bir düzeltme ile devam etmek istiyorum. Şöyle ki, Trabzon, 6360 sayılı yasa ile birlikte, 2014 mahallesi seçimlerinde Büyükşehir Belediyesi olacak 16 ilden birisidir. Dolayısıyla, her ne kadar Valilik bünyesinde kurulmuş olan bir komisyonla, Trabzon 2014 yılı mahalli seçimlerinden sonra Büyükşehir Belediyesi olacak şekilde, kurgulanmaya, sistemi geliştirilmeye çalışılıyorsa da, ben şu anda Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanı değilim. Trabzon İl Belediye Başkanayım. Canan Hanım ve diğer arkadaşlarımız nezaketen böyle ifade ediyorlar. Sağ olsunlar var olsunlar. Ama Trabzon 2014 yılı mahalli seçimler ile büyükşehir belediyesi olacaktır. Ve dolayısıyla 2014 mahalli seçimleri sonrası Trabzon ilk Büyükşehir Belediye Başkanına kavuşacaktır. Biz hazırlığımızı sürdürmekteyiz.

Ülkemizde 14 Büyükşehir Belediyesi vardı. Bu kanunla beraber 16 Büyükşehir Belediyesi daha ilave edilmiş oldu, Büyükşehir Belediye sayısı 30 olarak yapılandı. Bunu aslında bir bilgi olarak ifade etmek istiyorum, arz etmek istiyorum sizlere. Türkiye nüfusunun hemen hemen %75'ine Büyükşehir Belediyesi olarak hizmet verilecektir. Bu bir ayrı özelliği daha içeriyor. Tüm iller, tüm il sınırları ile Büyük Şehir Belediyesi hizmeti vermeye başlayacaktır. Bu şekildeki bir bilgilendirmeyi, arz etmeyi münasip gördüm, sağ olun var olun.

Sayın Ticaret Sanayi Odası Başkanımız ve Sayın Ertan Kılıç Beyefendi, Sayın Orhan Baki Beyefendi çok güzel konulara temas ettiler. Ülkemizdeki genel bir durumu sizlere arz etmek istiyorum. Ülkemizde işsizlik şu anda yüzde %9,3 en son yapılan istatistiki verilere göre. Trabzon'da %6,3. Şimdi bütün bu işsizlik verileri içinde Avrupa Birliğine üye olma yönünde, biz gayretimizi ülke olarak sürdürmekle beraber, oralarda da işsizlik oranı çok daha yüksek. Tabi biz bundan asla sevinç duyuyor değiliz. Tüm ülkelerin daha iyi olmasının hepimizin arzusu olduğunu ifade ederek örneklersek: Mesela bir İspanya'da %25'lere tırmanan, mesela bir İtalya'da %19, %20'lere varan veya Romanya, Macaristan, Yunanistan gibi ülkelerde çok daha büyük işsizlik oranları ile o ülkeler mücadele etmekte. Trabzon'umuzda 2009'dan bu yana işlendirilen insan sayısı 12.217'dir. İyi bir rakam. Bunun dışında, bir özentiği belirtmek için bütün bunları söyledim

Burada, sanayimizin çok kıymetli katılımcıları var. Onlar, sizlerle bilgi paylaşımında bulunacaklar. Celil Bey, Servet Bey, sunumları olanlar, diğer arkadaşlarımız var. Bu bilgi paylaşımında, bizim istatistiki verilerle elde ettiğimiz şöyle bir sonuç var. Buradaki kıymetli sanayicilerimiz de dahil, istenen elemanlar, nitelikli elemanlar, Tekniker ve Teknisyenlerin, istenilen sayıdan daha azını bulabilmişlerdir.

Tam rakamını şu anda hatırlayamayacağım ama elimizde bu istatistiki veriler vardır. Nitelikli, sizler gibi eğitim almış yeterince yetişmiş elemanı bulamamışlar. Hakikaten onların yürüttükleri sanayi veya hangi sanayi dalı olursa olsun, ticari alanlarda istenilen 4500 civarındaydı, bulunan ise 3400 kadardı.

Demek ki ortada bir sorun var. O da ülkemizdeki temel sorunlardan birisi. Ara eleman, mesleki ve teknik eğitim görmüş olan ara elemanların çok iyi yetişmemesi, ya da insanlarımızın onu tercih etmemesi.

Bütün bu dünya ülkelere baktığımızda, bunun çok farklı olduğunu görüyoruz. Yani bir gencimiz kalkıyor diyor ki ben makine teknikeri olacağım. İdeali o, yetenekleri ölçüldüğünde, eğitmenleri de belki onu tavsiye ediyorlar ona. Veya ziraat teknikeri olacağım diyor. Yani böyle bir ideal, böyle bir hedefe doğru yürüyor ve o ülke o yetişen insana en iyi imkanları tahsis ediyor. Bir başkası mesela ben mobilya teknisyeni, teknikeri olacağım diyor.

Trabzon’umuzda Üçyıldız Mobilya var, diyor ki ben böyle bir eleman, iyi bir tekniker, mobilya teknisyeni aradım bulamadım. İnegöl’den getirttim. 3000 TL net maaş, ev kirası, sigortasını üstlendim razı olmadı. 5000 TL istiyorum dedi. Bakın yetişmiş elemanın durumu görüyoruz, hep beraber. Bunların örnekleri çok.

Ülkemizde herkes şöyle bir noktada, ben avukat olacağım, hakim olacağım, savcı olacağım veya mühendis olacağım, doktor olacağım diyor. **Bana göre teknikerler hiç kimseden, ne unvan olarak, ne meslek olarak, ne de üretim olarak zerrece alta değildirlir.**

Bu bakımdan biz istiyoruz ki, tavsiye ediyoruz ki, gençlerimizin, hepimizin çocuklarının dahi bu tarzda idealleri ve hedefleri de olsun. İnanın herkes sizin peşinizden koşar, herkes sizi arar. Az önceki örneklerde söylediğim gibi, sizlerle beraber çalışmak ister. Bunu sanayicilerimiz sizlerle daha iyi, daha güzel bir şekilde mutlaka konuşacaklar, ifade edeceklerdir. Biz pratikte yaşadıklarımızı söylemek istedik.

Kamu da ayrı bir dert de var. Mesela diyelim ki Trabzon Büyükşehir Belediyesi oluyor. Sizin meslek dallarınızdaki eleman ihtiyacını, İçişleri Bakanlığına bildirdi. Seçimden sonra İçişleri Bakanlığı ona belli kadrolar verdi. Bu kadroların doldurulmasında önümüzdeki dert dediğim şey şu, Kamu Personeli Seçme Sınavıdır. KPSS belki bir alanda yetişmiş bir gencimizi, sadece o alanda imtihan yapmıyor. O’na komşu alanlar veya ilgisi olmayan alanlarda da soru sorabiliyor. Dolayısıyla tam bir değerlendirme ortaya çıkmayabiliyor. Ama şu gün, en acil uygulanabilecek yöntem de o.

Yani bizler, siz kıymetli tekniker, teknisyen arkadaşlarımızı, ihtiyaçlarımıza binaen talep ettiğimizde, Kamu Personeli Seçme Sınavıyla da uğraşmanız, o konuya da yoğunlaşmanız gerekiyor. Kamudaki görevleri kastediyorum. Tabi piyasadaki, sanayideki, ticaretteki görevleri kastetmiyorum. Ben sizlerle bu pratikleri biraz paylaşmak istedim

Sayın Ertan Kılıç çok güzel bir hususa temas etti. Biz dedi, uzaya da araç göndeririz, uçak da yaparız, teknikerler olarak. Otomobil de yaparız. Meslek Odalarımızın kurulması için önümüzdeki yasal engellerin kaldırılmasını talep ediyoruz dedi.

Bizim seçimlerle gelmemiz münasebetiyle, bir siyasi yönümüzün de var olduğu bir gerçek. Ben de burada, sizlerin huzurunda, şu sözü vereyim. Bu taleplerinizi destekleyici olarak, parlamentoda yani Millet Meclisinde gerçekleştirilebilmesi için, teşebbüste bulunmaya söz veriyorum.

Bunu neden gerekli görüyoruz. Az önceki teknik husustan dolayı. Çok iyi yetişmiş aranan eleman, aranan teknikerlerimiz çok genç yaşta hayata atılıp, ülkeye, sanayiye ticarete bu katkılarının olabilmesi için. Eğer meslek odaları da kurulursa Sayın Genel Başkanın ifade ettiği gibi, o meslek odasının da sizin bir nevi eğitim okulunuz, bir nevi tecrübelerin paylaşımının olacağı kuruluş olması münasebetiyledir. Hakikaten, sahaya intikal eden, yani sanayiye, ticarete intikal eden çok büyük katkısının olacağını düşündüğümüzündür.

Daha fazla zamanınızı almadan, öğrenci olan arkadaşlarımıza, yani yarının teknikerlerine, şimdiki teknikerlerimize, şehrimize dışardan gelmiş olan diğer şehirlerdeki katılımcılara, Tekniker ve Teknisyenin bu ülkenin çok önemli bir yapı taşı, gücü olması münasebetiyle katılmış olan, Mimarlar Odası Trabzon Şube Başkanımıza, diğer kamu kurum ve kuruluşlarımızın temsilcilerine, Ticaret ve Sanayi Odası Başkanımıza, Siyasi Partilerimizin İl Başkanı ve Temsilcilerine, Sayın Valimize tekrar kent adına şükranlarımızı ifade ediyor, çalışmalarınızda başarılar diliyor, saygılar sunuyorum.

Sayın Başkanımıza teşekkür ediyoruz. Konuşmalarını yapmak üzere Trabzon Vali Yardımcısı Sayın Şükrü KARA'yı davetine arz ediyorum. Buyursunlar lütfen.

Şükrü Kara
Trabzon Vali Yardımcısı

Sayın Belediye Başkanım, Oda Başkanım, Basın Mensuplarım, Millî Eğitim Müdürümüz, Siyasal Parti Temsilcileri, Üniversitelerimizin Çok Değerli Hocaları, Kıymetli Katılımcılar, Teknikerler ve Teknisyenler hepiniz hoş geldiniz.

Bir cumartesi sabahı, sizlerle birlikte olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Teknikerler Odası heyeti bize geldiğinde, böyle bir etkinlikte bulunmak istiyoruz dediler. Konunun ehemmiyeti açısından bilgiler verildiğinde, bu konunun lokal bir konu olmadığını, Ulusal bir konu olduğunu gördük. Teknikerliğin hukuki altyapısının belirlenmesi, tekniker olarak iş yapabilme isteği ve önlerinin açılmasından bahsettiler. Böyle bir konuya Trabzon'da temas edilmesi ve konunun da Trabzon'da gündeme gelmesi, ilimiz adına sanırım mutluluk verici bir olay olsa gerek.

Biraz önce, Belediye Başkanımız, işsizlikle ilgili oranları verdi. Az olur çok olur, bölgesel farklılıklar gösterir, başka bir yönüne dikkat çekmek istiyorum. Kendisi her halde en fazla iş başvurusu ile karşılaşan mercilerin başında geliyor. İş arayanlar genelde yerel idareye gidiyor. Fakat bizim sıkıntımız, işsizlik oranından ziyade, mesleksizliktir.

Herhalde kişi iş talebinde bulunduğunda, ne iş yaparsınız sorusu sorulunca, çoğunlukla **“her işi yaparız”** cevabı alınmaktadır. Bu bizim içinde bulunmuş olduğumuz, niteliksizlik olayıdır. Yani genç yaşta bir insanın, her işi yaparım demesi, bu bilgi çağında artık konuşulmaması gereken bir sözdür.

Batılı toplumlarda, meslek liselerine yüzde %65-70 oranında katılım var. Milli Eğitim Müdürümüzde burada yanlışsam düzeltsinler. Bizdeki oran çok yüksek değildir. İş gücüne katılımda aynı şekilde olmayınca, sosyal bir problemle karşı karşıya kalıyoruz. Bu cidden ulusal bir problemdir.

Biraz sonra panelistlerimiz, işin hukuki boyutunu da ortaya koyacaklardır. Her halükârda konunun incelenmesi suretiyle, sonuç bildirgesiyle birlikte, ilgili mercilere, Millet Meclisine, Başbakanımıza, değişik kurum ve kuruluşlara gönderecekler. Bunun alt yapısının hazırlanarak düzenlenmesi, bizim ufkumuzu ve önümüzü açacaktır diye düşünüyorum.

Bu arada bilgi çağı dedik, bu çağda artık bilgiyi üreten, tekniği veren ve imal eden öne geçiyor. Onlar dünyaya yön veriyor, onlar yöneticilerimiz oluyorlar. Biz işin kullanıcısı durumundayız. Ama her halükârda, bizde en azından bir şeyler yapmanın gayreti içinde olmalıyız. Teknolojik değişime ayak uydurmalı, bir ucunda mutlak suretle olmalıyız.

Bu arada, bazı tespitlerle ilgili düşüncelerimizi sizlerle paylaşmak istiyorum. Ülkemizde mesleki eğitim, üniversite bağlantısı-ilişkinin, batılı gelişmiş ülkelere göre istenilen düzeyde olmadığını görüyoruz. Bunun geliştirilmesi lazım.

Ülkemizde 900 civarında meslek çeşitliliği var. Bu gelişmiş ülkelerde 10.000'in üzerinde görülmektedir. Biz meslek çeşitliliğini artırmalıyız.

Gelişmiş ülkelerde, kasabından tutun, en basit iş yapan kişiye kadar konumlarında zorunlu mesleki eğitime tabi tutulmaktadırlar. Biz bunu usta-çırak ilişkisine taşıyıp, bilimsel boyutlarla, asrın icabına göre yeniden tanzim etmeliyiz.

İstihdam potansiyelimiz aynı şekilde düşük. Ama teknik eleman sıkıntımız hat safhada kendini gösteriyor, bunu geliştirmeliyiz.

Meslek Liselerimizin Teknik Öğretmenlerinin özlük haklarını da aynı şekilde pozitif anlamda yükseltmeliyiz.

Özel sektör, Mesleki ve Teknik Eğitime daha çok destek vermelidir. Mesela Almanya'da sanayicilerin neredeyse çok önemli bir bölümünün, özel meslek liseleri var. Öğrencilerine mezun olduktan sonra iş imkânı sağlıyorlar.

Bu bizde de yok değil. Mesela, Ankara, İstanbul, Tekirdağ, Antalya, Manisa ve Gaziantep gibi illerimizde, gönüllü girişimciler tarafından kurulan vakıflar eliyle, ücretsiz teknik eleman yetiştiren, meslek liselerimiz var bizim. Bu bir başlangıç. Sanıyorum, zaman içinde yapılacak düzenlemelerle, iyi bir boyuta gelecek ve özel sektörümüz de, tüm illerde olmak şartıyla bu konuya el atacaktırlar.

Şöyle bir avantajı da var. Bu vakıflara bağışın %100'ü vergiden düşüyor. Böyle bir gelişmede var. Bir şeyler de yapmışız, mutlak manada. Bu sanayicimizin önünü açacak bir uygulama. Maliye Bakanlığımız bu destekle, önemli bir gelişme başlatmıştır.

Bütün ülkelerin en büyük zenginliği, iyi yetişmiş insan gücüdür. Özellikle mesleki alanda, insanımıza ve gençliğimize yapılan yatırım, geleceğimizi aydınlatacaktır. Biz müreffeh bir Türkiye'ye, eğitilmiş insan kalitesiyle varacağız. Bütün sektörler itibarıyla kaliteyi yakaladığımızda, insanımıza daha yüksek oranda eğitim verme durumuyla, karşı karşıya kalacağız.

Eğitime yapılan katkıyı, kalkınmanın itici gücü ve ana unsuru olarak telakki ediyoruz.

Panelimizin hayırlı vesile olmasını temenni ediyorum. Buradan çıkacak sonuç ve çıktıların bizi yeni ufuklara taşıyacağı inancıyla hepinize saygı ve sevgilerimi sunuyorum. Teşekkür ediyorum.

Sayın Valimize Teşekkür ediyoruz.

Katılımcılara plaket takdimi

II. Oturum

Panel Yöneticimiz

*Prof. Dr. Kenan GELİŞLİ
Of Teknoloji Fakültesi Dekanı*

Teşekkür ederim. Sayın Valim, kıymetli katılımcılar, kıymetli tekniker ve teknisyen arkadaşlar, değerli basın mensupları, panele başlamadan önce hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Teknikerler Birliği Trabzon Şubesi tarafından düzenlenen, **“Kalkınma Stratejileri İçerisinde Mesleki ve Teknik Eğitimin Rolü ve Türkiye’de Teknikler Gerçeği”** isimli panelimize hoş geldiniz. Hayırlı, uğurlu olması dileğiyle panelimizi açıyorum.

Sunucu arkadaşımızın da ifade ettiği gibi, panelimiz iki grup halinde planlanmış olup, bir grupta sanayiciler, diğer grupta eğitimciler var. Birde olayın hukuku boyutuyla ilgili bizi bilgilendirecek olan Avukat arkadaşımız.

Değerli konuklar, ilk oturumdaki konuşmacılar ifade ettiler. Bana göre Teknikerler hayatın her alanında, birçok meslek dalında, atölyede, arazide, laboratuvarıda gerekli teknik görevleri yapan, **“ara eleman”** değil **“ana elemandır.”**

Konuşmacılarımız ifade etmişlerdir. Eğitimle ilgili her toplumda her toplantıda adettir söylenir. Mesleki teknik eğitime önem verilmelidir. Bizde bunun altını burada bir kez daha çizelim.

Mesleki teknik eğitim ülke gelişmesinin temel dinamiğidir. İşsizlik sorunun çözümüdür. Mesleki teknik eğitime giden öğrenci sayıları artırılmalıdır. Ana başlıklar olarak bunları sunuyorum.

Milli Eğitim Bakanlığının, geçen yıl yapılan istatistiğinde, gördüğüm kadarıyla bu oran, tüm meslek okulları düşünüldüğünde OİCD ortalamasına, %50'lere yaklaşmış düzeyde. Yakalanan oran yine de yeterli değildir.

Sanayicinin olmadığı yerde, Mesleki Teknik Eğitim veya Meslek Yüksekokulları olmaz. Meslek Yüksekokulları mutlaka uygulamanın içinde olmalıdır.

Teknikerler Birliği Başkanımız sabah ifade ettiler. Teknikerlerin de oldukça büyük sorunları var. Olayın eğitim ve sanayi ve yasal boyutları var. Taraflar burada bu konuları da dile getirecekler. Önce Sanayicilere söz verelim.

Sanayicilerimizden, Hekimoğlu Döküm Sanayi adına Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Celil Hekimoğlu. Buyurun Celil Bey, sözü size veriyorum.

Celil Hekimoğlu
Hekimoğlu Döküm Sanayi
Yönetim Kurulu Başkanı

Sayın Valim, değerli katılımcılar hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugün sanayimizin temel taşı olan Teknikerlerimiz ve Hocalarımızla birlikte olmaktan, çok onur duyuyorum. Çünkü gerçekten, Teknikerler bizim sanayi hayatımızda olmazsa olmazlarımızdandır. Çok uzun zamandır hiç bir panele katılmadım. Ama bugün burada olmayı çok önemsedim. Bugün Ankara'ya gitmem gerekiyordu. Sayın Başkanımızın daveti üzerine, bir gün erteleyerek burada kalmak istedim. Çünkü işyerlerimizde Mühendis kadar, Teknikerlerinde çok önemli olduğunu anlatmak istedim, burada hepinize.

Tabii buna geçmeden önce Celil Hekimoğlu kimdir? Hekimoğlu Döküm Sanayi ne iş yapar? Onu anlatmak istiyorum. Eminim birçoğumuz Hekimoğlu ismini duymuşsunuzdur. Ama ne iş yaptığını bilmezsiniz. O yüzden biraz anlatmak istiyorum.

Hekimoğlu firması “çelik döküm” ve “sfero döküm” üreten bir firma. Yıllık 50 bin ton döküm metal eritme kapasitesi olan bir tesis. Bu anlamda Türkiye’de ilk 5 büyük kapasitesinden bir tanesi değerli arkadaşlar.

Şu an, iki vardiya halinde çalışıyoruz. 400 çalışanımız var. Yılda yaklaşık 40 milyon dolar ihracat yapıyoruz. Bu ihracat bağlamında Türkiye’de ilk 500 büyük ihracat yapan firması arasında 428. sırada firmamız.

Şu an iş yaptığımız firmalar ve biraz da yaptığımız işin boyutunu anlatacağım. Dünyanın en büyük otomotiv firmalarından birisi olan Scanner Kamyon Fabrikasının gerek İsveç, Hollanda ve Brezilya’daki ana üretim tesislerine parça yapıyoruz.

Amerikan Caterpillar iş makineleri firmasının, yürüyen aksamında ki aks parçalarını, Amerika'ya, Hindistan'a ve İtalya'daki ana üretim fabrikalarına ihracatta bulunuyoruz.

Yine, Jost adını verdiğimiz bütün dünyada üretilen treylerlerin, beşinci teker dediğimiz o treylerle dorseyi birbirine bağlayan, çok önemli bir emniyet parçası vardır. Bütün treylerin, yükün üzerinde gittiği ana emniyet parçasıdır. Bu firma, Jost Firması, bütün dünyada üretilen treylerlerin %90'ını üreten bir firmadır. Yani, bugün bir Mercedes Fabrikası, bir Renault Fabrikası, Volvo Firması, aklınıza gelebilecek bütün otomotiv kamyon fabrikalarının tamamında arkadaşlar, bizim bu Tekniker arkadaşlarımızın emeğiyle üretilen parçalar kullanılmaktadır.

Biz hiçbir şekilde fason imalat yapmıyoruz. Tamamen ana sanayiye, firmalara bu parçaları üreterek satıyoruz. Gittikçe gelişen bir kapasitemiz var. İnşallah yakın zamanda, yapacak olduğumuz yeni yatırımlarla beraber, Türkiye'de en önde olan firmalardan bir tanesi olacağız. Dünyada gelişen sanayi ve gelişen endüstride, önümüzün çok açık olduğunu görüyorum. Biz de bu konuda çok ciddi yatırımlar yaptığınız için, ileride daha çok çalışanlara daha çok teknikerlere, mühendislere ihtiyacımız olacağını düşünüyorum. Bu şekilde giriş yapmış oldum.

Otomatikman burada bir dünya firmasından bahsediyoruz. Böyle olduğu zaman da arkadaşlar, bizim çok ciddi miktarda teknik kadroya ihtiyacımız var. Bu işleri başarmak için sizlere ihtiyacımız var. Daha doğrusu, daha yetişmiş, daha tecrübeli, daha pratik bilgisi olan arkadaşlara ihtiyacımız var. Genelde üniversitelerin Makine Mühendisliği, Metal Mühendisliği, Metalürji Mühendisliği bölümlerinden mezun arkadaşlarımızla çalışıyoruz.

Fakat son yıllarda, masanın diğer tarafında olan birisi olarak konuşacağım. Genelde mezunlarımız arkadaşlar, hep masa başı çalışmayı seviyor. Genelde Mühendis arkadaşlarımız çok iyi bilgisayar kullanmayı biliyor, en güzel aldıkları eğitim bilgisayar eğitimi. Ama artık bizim çocuklarımız da çok iyi bilgisayar kullanabiliyor.

Bizim, daha çok sahada, alanda ana elemana ihtiyacımız var. İşte o yüzden teknikerler öne çıkıyor. Bana şu anda, bir makine mühendisi başvurduğu zaman burun kıvrabilirim. Ama bir tekniker geldiği zaman açık söyleyeyim, gözüm kapalı işe alırım. Bugün hala firmamızda tekniker açığımız var. Ben bugün, biraz pratik sahibi olan 10 tane, 20 tane tekniker bulsam, hemen yarın işe başlatabilirim ve gerçekten bulamıyoruz. Az önce Sayın Belediye Başkanım çok güzel çok güzel izah ettiler. Şu an tekniker ihtiyacı, bizim gibi sanayi kuruluşlarında mevcuttur.

E tabi, bu teknikerleri alırken bizim de bazı kıstaslarımız var. Bunlar nedir? Sadece okulda aldığınız eğitim yetmiyor. Sadece okullarımızdaki müfredatı eleştirmek istemiyorum. Aynı zamanda da makine ve teçhizat da çok ciddi eksiklerimiz var. Tabi bu maddi imkanlarla ilgili maalesef. Okullarımızda, endüstri meslek liselerinde, meslek yüksekokullarında ve üniversitelerimizde pratik yapma imkanları çok zayıf. İşte arkadaşlar o zaman biz devreye giriyoruz.

Aslında burada öğretim görevlilerimize çok iş düşüyor. Ben burada bütün öğretim görevlilerimize sitem etmek istiyorum. Bu buluşmayı bir türlü gerçekleştiremiyoruz. Hep söyleniyor ya **“Sanayi Üniversite İşbirliği”** diye bu bana göre, ya da bize ulaşmadı, belki başka yerler de oluyordur. Çok da haddimi aşmak istemiyorum ama maalesef **“Üniversite Sanayi İşbirliği”** benim için sadece bir temennidir. Hiç bir şekilde uygulanmamış bir şeydir. Uygulanması için de hocalarımızın desteğini istiyorum.

Bakın, çok şey kaybetmiş değiliz. Önümüz açık. İnşallah bundan sonra bunları yaparız. En azından bizim şehrimizde, bizim firmamıza ulaşan bu anlamda çok ciddi bir destek yoktur.

Ne yapmamız lazım. Okullarımızda makine ve teçhizat yetersizdir. Ama bizde var arkadaşlar. Sayın Alemdaroğlu'nda var. TİSAŞ çok kıymetli bir firma. Bu gün bütün dünyaya silah satıyor. Hekimoğlu, bütün dünyaya parça satıyor. Organize Sanayi Bölgemizde çok kıymetli firmalarımız var. Bir Oyman Makinesi Sanayi var, iş makinesi üretiyor. Çolakoğlu var, çok büyük çelik konstrüksiyon işleri yapıyor. Daha nice firmalarımız var. Bizim şehrimizi hepten yok sayamayız, çok ciddi firmalarımız var. Buralardaki alet, edevat, tecrübe ve tesisattan faydalanmamız lazım.

Örneğin, benim müessesemde çok gelişmiş SNC makineleri var. Arkadaşlar çok kıymetli makineler bunlar. Avrupa'da üretilen, en son model makineler var. Bunlara ulaşmanız lazım. Teknikerlerin, teknisyenlerin, meslek yüksekokulu, hatta üniversitemizdeki makine mühendisliği bölümü öğrencilerinin, bize ulaşması lazım. Ama maalesef, son 1 yılda firmamıza yapılan teknik gezi sayısı 1 ya da 2'dir. Bunlar da, 1 saat, 2 saattir. Bu çok yetersizdir.

Ben istiyorum ki üniversitelerimiz, meslek yüksekokullarımız bizi hiç bırakmasınlar. Bizi rahatsız etsinler. Sürekli bu gezileri yapmak istesinler. Öğrencilerimize katacağımız maksimum katkıyı bizden istesinler. Ama maalesef burada çok ciddi sıkıntılarımız var. İnşallah bundan sonraki süreçte, bunu aşarız.

Biz sanayiciler olarak, eminim ki diğer arkadaşlarım da aynı pozisyonudadır. Her türlü desteği vermeye hazırız arkadaşlar. Çok yeterli, gelişmiş mühendislerimiz var. Tecrübeli yöneticilerimiz var. Onlar bilgi ve birikimlerini bu arkadaşlarımıza aktarabilirler.

Dünyada, şu anda çok gelişmiş ölçüm cihazları var. Okullarımızda bunları görme ihtimaliniz hiç yok. Öyle ölçüm cihazları var ki, parçayı önüne koyuyorsunuz, bir dakika içerisinde çok detay, çok teknik bir parçayı otomatik olarak ölçüyor, raporlandırıyor. Hatta sizin istediğiniz ölçüm raporlarını girdiğinizde, hatalarını size verebiliyor. Bunların şu an okullarda, üniversitelerde olması çok zordur. Ama iş yerlerimizde var. Bunlardan faydalanmanız, okulu bitirmeden bunların bilgi ve görgüsünü almanız lazım.

Okuldan çıkan arkadaşlarımız, genelde çok zayıf geliyorlar. Ona rağmen yine de biz Teknikerleri önemsiyoruz. Çünkü nihayetinde okulda bir teori eğitimi aldıkları için, biz onları çok kısa zamanda, yararlı bir hale getirebiliyoruz. O yüzden yine Teknikerleri çok önemsiyoruz. Ama yine de, eğitim aşamasında bizimle işbirliği yapabilirlerse, okullarında daha yararlı, daha doğru eğitim almalarına katkımız olur. Ya da eksiklerini kapatabilmeleri açısından, bizim onlara verebileceğimiz öğütlerden faydalanabileceklerini düşünüyorum. İnşallah böyle olur.

Şöyle bir örnek vereyim, son 2 yıl içerisinde, Trabzon Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde Makine Mühendisliği bölümünde okuyan arkadaşlarımızın bir derneği var. Onlar bize yılda bir defa geliyorlar, çok güzel bir gezi yapıyorlar. Onlara biz firmadaki genel müdürümüzü, imalat müdürlerimizi eşlik ettiriyoruz. Eğitim salonlarında onlara eğitimler verdiriyoruz, ama maalesef çok kısıtlı ve çok zayıf oluyor. Ben bu anlamda, özellikle burada çok değerli hocalarımız var, çok teknik bilgiler verecekler ama ben, daha çok sanayici gözü ile konuşmak istiyorum.

Bu pratiğe, çok ciddi ihtiyacımız var arkadaşlar. Sadece teori ile bu iş olmuyor. Zaten teorik bilgi, makine mühendislerimizde yeterince var. Biz teknikerlerden daha çok pratik istiyoruz, daha çok onların sahada olmalarını istiyoruz. Teknikerlere ihtiyacımız bu yöndedir.

Makine mühendisleri daha çok, biliyorsunuz ki kelime anlamı itibarıyla da, daha çok masa başında çalışan, ölçen, plan, proje yapan arkadaşlardır. Teknisyen ve Meslek Yüksekokulu mezunu arkadaşlarımız daha çok sahada, ben ara diyecektim ama başkanım düzeltildi, ana elemanlarımızdır. Doğru söylediler.

Bu tecrübelerimizi onlara aktarmamız lazım. Mesela az önce yine geç bir kardeşimle konuştum. Makine Mühendisi, İngilizce bilmiyor. Arkadaşlar artık İngilizce bilmek elzem. Ben ihracat yapan bir firmanın yöneticisi olarak, belki bunu söylüyorum ama artık günümüz oraya doğru gidiyor.

Genç arkadaşlara özellikle seslenmek istiyorum. Lisan olmadan bu işler olmuyor arkadaşlar. Mutlak surette, imkan bulunca, her fırsatta ne olur gidin, 1 ay 2 ay, imkan varsa yurtdışında, yoksa özel kurslara giderek bu İngilizceyi halletmemiz gerekiyor.

Ben 50 yaşındayım, 48 yaşında 3 ay yurt dışına gittim. Bu yaştan sonra, çoluk çocuk burada, çok zor gurbet yapmak. Ama kendimi, bu firmanın sahibi olduğum halde, o koltukta oturmaya layık görmedim. İngilizce bilmediğim için. Bu hayatta, İngilizce bilmeyen bir yöneticinin işi, artık çok zor. Bunu da naçizane, size tavsiye etmek istiyorum.

Biz teknikerlerden daha çok nerelerde faydalanıyoruz. Özellikle imalatta, proses kontrollerinde, proses yönetimleri anlamında, çok ciddi miktarda faydalanıyoruz arkadaşlarımızdan.

Az önce söylediğim gibi, bir tarafta Türkiye’de bir işsizler ordusu var. Ama bizim firmamızda da özellikle tekniker boyutunda çok ciddi ihtiyaçlar var. Demek ki bizim bir arada buluşmamız lazım. Bu buluşmayı inşallah hocalarımız sağlayacaklar diye düşünüyorum.

Son olarak da çok uzun konuşmayacağım, Sayın Genel Başkanımız bazı haklardan bahsetti. Bunların bir tanesi acaba, meslek yüksekokullarının, 4 yıllığa dönüştürülüp bunların da mühendis kategorisine alınması mıydı? Sayın Genel Başkanım.

-Daha Farklı

-Daha farklı öyleyse tamam. Hemen alkışta geldiğine göre, demek ki böyle bir beklenti de var. Ben de bunu biliyorum. Biraz araştırdım buraya gelmeden önce. Böyle bir talep var. Fakat çok özür dileyerek, bu talebe sıcak bakmadığını söylemek istiyorum. Kendi açımdan. O zaman hepimiz mühendis olduğumuzda, bu ana eleman ihtiyacını nasıl karşılayacağız. Bence teknikerlerin eğitim aşamalarında, daha dolu-dolu eğitim alarak, bu açığı kapatması lazım.

Hiç unutmayın. Şunu söyleyeyim size, şu an burada, benimle çalışan 20-25 tane arkadaşım da var, tekniker olarak. Birçok teknikerimiz, bizim iş yerimizde bazı mühendislerden çok daha iyi pozisyonlarda çalışıyorlar ve daha da iyi ekonomik imkanlara sahipler. Teknikerleri sakın küçümsemeyin. Bilgi birikimi arttığı zaman, en üst yerlere geliyorlar.

Şöyle bir örnekle bitireyim. Burası bir spor şehri. Bir spor örneği vermek istiyorum. Şimdi Trabzonspor'u düşünün. En kıymetli oyuncularından bir tanesi Malouda. Dünya Starı. Arkadaşlar düşünün ki Trabzonspor'da 11 tane Malouda var, ne yaparız. Hiçbir şey yapamayız. Demek ki bizim orta sahada Colman'lara, Zogora'lara koşarak mücadele edecek adamlara ihtiyacımız var. O yüzden, teknikerlere çok ihtiyacımız var.

Hepinize çok teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.

Prof. Dr. Kenan GELİŞLİ

Sayın Celil Hekimoğlu Bey'e gerçekten güzel konuşması için çok teşekkür ediyorum. Yıllar önce, derenin karşısında küçük bir binaları vardı. O zaman kendilerine bir zemin etüdü için gitmiştik. Şimdi kocaman bir tesis ve Türkiye'de ilk 500 içerisine giren, bütün dünyaya mal satan bir firma olmuşlar. Kendilerini tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

Üniversite sanayi işbirliğinin önemi vurguladı. Gerçekten de hep konuştuğumuz, altını çizmemiz gereken, üstünde durmamız gereken bir konu. Bizlerde bu konuda bir şeyler söyleyeceğiz. Üniversitelerden temsilci hocalarımız var burada, onlar da eminim ifade edeceklerdir.

Tabii ki öğrencilerimizin ileri teknoloji makineleri, üniversitede görmeleri mümkün değil. O pahalı makineleri al, üniversitede tut, o da pek mümkün değil. Akıllı, mantıklı ve ekonomik bir çözüm değil. Öğrencilerimiz bu işbirliği ile beraber, teorisini okulda, pratiğini sanayide göreceklerdir, diye düşünüyorum.

Bir sonraki sözü, yine sanayici temsilcisi olan, Çağlar Ambalaj Yönetim Kurulu Başkanı Servet Mete Bey'e vermek istiyorum. Buyurun Servet Bey.

Servet METE

Çağlar Ambalaj Yönetim Kurulu Başkanı

Sayın Valim, değerli hazirun hoş geldiniz. Öncelikli olarak Sayın Valimin bir tespitini, yeni oluşturduğumuz bilgilerle eşleştirerek belirtmek istiyorum. Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kurul Toplantısındaydım, perşembe günü Ankara'da.

Organize sanayi bölgelerinde 7 tane meslek lisesi, organize sanayi bölgelerinin kontrolünde, özel meslek lisesi olarak işletilmektedir. Henüz mezunları yok. Yeni bir uygulama. Üstelik teşvik de var. Bu okullara öğrenci başına 3.500 lira ile 5.000 lira arası devlet desteği var.

Arsin Organize Sanayi Bölgemizde de, bir meslek lisesi kurulma aşamasındadır. Katıldığım o toplantı sonrasında, Organize Sanayi Bölgesi Yönetimine ve Milli Eğitim Müdürlüğümüze, bu açılımı anlatarak, neler yapabileceğimizi tartışacağız.

Ama bunun ötesinde, şayet bir işletmeci olarak alamazsak ta, o okuldaki bütün programların çıktılarını, sanayiye yönelecek şekilde organize etmeyi planlıyoruz. Yani, bizim meslek lisemize giren öğrencilerin tümü, hem okuyacak hem de işyerlerinde çalışacaklardır. Okulu bitirdiklerinde, eğer isterlerse, bulundukları işyerlerinde çalışmaya devam edeceklerdir. Böyle bir planlamamız var.

Konuşmama, üretimin her aşamasında beceriye ihtiyaç vardır diyerek, başlamak istiyorum. Beceri ülkemizde önce usta-çırak ilişkisiyle verildi. Daha sonra meslek liseleri, meslek yüksekokulları ve üniversiteler devreye girdi.

Usta-çırak ilişkisini teknolojinin ve sanayinin hızlanmasında sonra kaybettik. Çıraklık, ekonomik katkısı olmayan bir iş kolu haline geldiği için terk edildi. Fakat bu aşamada, Milli Eğitimle bunu destekleyemediğimiz için, ara eleman veya hocamın tabiriyle aranılan eleman bölümünü kaybettik. Gerçekten biraz becerisi olan insanları bulmakta zorlanıyoruz. Bunların bir kısmı okullarda öğretim gördükten sonra, işyerlerinde tekrar eğitim alabiliyorlar.

Ülkemizde meslek eğitimi ve diğer eğitimle ilgili %65'e %35 oranında, dünyanın tersine bir farklılık var. Biz öğrencilerimizi meslek eğitiminin dışına itmişiz. Onlara bir altyapı vermeden, sanayinin içinde öğretmeye çalışıyoruz ve herkese bilgi yüklüyoruz. Bilgi sahibi olmak çok kolay, bilgi dünyada yaygın bir şekilde dolaşıyor. Ama bilgiyi üretime dönüştürmek için, eğitime ihtiyaç vardır.

Eğitim, o işi yapmayı bilmek demektir. Sosyolojik manada kültür; bir işi yapabilmeyi bilmek demektir. Dünya artık bu, işi yapabilmeyi bildiğinden, bir program olarak pazarlamaya başlamıştır. Evet, şu iş böyle yapılır, bu verimlidir, bu üst seviyededir diye. Bu yaklaşım, teknoloji ile de birleştiğinde, biz çok geride kalıyoruz. Onun için teknolojiye katkıda bulunabilecek veya gelişmiş teknolojileri kullanabilecek elemanlara çok ihtiyacımız vardır.

Buradan yola çıkarak, Organize Sanayi Bölgesinde işletme çalıştırıyorum ve Arsin Organize Sanayi Bölgesinin Yönetiminin içindeyim. 4000 bin çalışanımız var şu an. 4000 çalışanımız var ve her işletmenin kapısında, teknik becerisi olan elemana ihtiyaç var.

Biz Üniversitelerimiz ve Meslek Liselerimize staj imkanlarımızı sınırsız olarak açacağız. Hocalarımızla konuşuyoruz, düşünüyoruz ve planlıyoruz. Bu yöntemle, insanlarımız işyerlerinin yapılarına daha kolay uyum sağladığından, iş içerisindeki eğitim süremizi, çok daha kısaltmış olacağız.

Ben kendi adıma söyleyeyim. İş kolumda bu bölgede başka iş yapan yok. Bir elemanı, bir yılda yetiştirebiliyorum. Bu benim için bir yıllık kayıp demektir. Üretim kaybı demek, eğitimdeki zayıf demek, arkadaşlarımızın iş güvenliği ile ilgili sıkıntıları demek. Bir yığın problem üst üste geliyor.

Ben sanayici olarak, gerek teknikerleri, gerek teknisyenleri mutlu olacakları işleri seçmeleri konusunda ikaz ediyorum. Hangi işte mutlu olacaksanız onu seçin. O konuda çalışın. Biz de o konuda ki eğitimlerde yardımcı olmaya çalışalım. Bizler bu konularda her türlü yardıma hazırız. Yeterli donanımları sağlayabildiğiniz zaman da hayatta bir mücadele başlıyorsunuz.

Ben 70'li yıllarda işletme okudum. 80'li yıllara kadar sosyal-siyaset derslerimizde işletmeler, bir aile olarak tanımlanırdı. İşletmeler bir ailedir. Bu aileye bir katkıda bulunmak için çalışacaksınız denilirdi.

85 sonrasında, artık literatürde işletme bir takımdır gündeme geldi. Bir ailede yaramaz çocuk da, kendisine sofrada yer bulur, nemalanır, orada yemek yer. Ama bir takımda performansı düşük olanın, kadroya girmesi mümkün değildir. Bu performans hem çalışmaya bağlı, hem de donanımların çok yüksek olmasıyla alakalıdır.

Sayın Hekimoğlu, gelin benim işletmemde çalışın diyor. Ben gidip o CNC'ye baktığımda sadece bakarım. O'nu kullanmayı bilmem lazım. O donanımları almam lazım.

Onun için, hangi müesseseye giderseniz gidin. O müesseseye girene kadar birilerinin kanalıyla gidersiniz. Bir işletmeye girdiğinizde, o takıma girebilmek için, donanımlarınızın, çalışmanızın, vizyonunuzun, bilginizin veya isteğinizin, çok üst düzeyde olması lazım. Bunları oluşturmak da hepimizin elindedir. Çünkü Ülkemizin geleceği sizlersiniz. Bizler, sadece bu geleceğin içerisinde vasıta olmaya çalışıyoruz. Ben, Organize Sanayi Bölgesi Yönetimi adına, organize sanayi bölgesinde staj yapmak isterim diyen, bütün arkadaşlarımızın, staj imkanlarına yardımcı olma sözünü veriyorum. Çünkü bu konuda bir yönetim kararımız da var. Her türlü desteği vereceğiz.

Zaten Orhan Bey'le biz, Mesleki Eğitim Komisyonu'nda birlikte çalışıyoruz. Trabzon'daki mesleki eğitimin, Trabzon genelindeki mesleki eğitimin, nerelere getirilmesi konusunda, tabiri caizse beyin fırtınası yoluyla bir şeyler oluşturmaya çalışıyoruz.

Bu açıdan baktığımızda, zamanımızda sınırlı, çok fazla konuşmak istemiyorum. **“Teknik donanımlarını tamamlamayan arkadaşlarımızın, hayatta bir yere gitmeleri mümkün değil.”** Ama teknik donanımlarını tamamlayan arkadaşlarımızın, Orhan Baki Bey tanık oldu, benim işletmemde, bir teknikerin yanında 2 tane mühendis çalışıyor. Özel sektörde diplomanız sadece yasal sorumlulukları korumak için gereklidir. Oradaki beceriniz, bilginiz, çalışmanız size yer verir.

Ne kadar farklıysanız, ne kadar yetkili iseniz, ne kadar ilgili iseniz, ne kadar bilgili iseniz o kadar üst düzeye çıkarsınız ve hiçbir sınır yoktur.

Ama yasa bir engel koyuyorsa ki Sayın Başkanımızın söylediği gibi, o sınırları bizler belirleyemeyiz. **Yasal sınırların oluşması ve tamamlanması lobilerle olabilecek şeylerdir.** Umarım bu panel, böyle bir problemin duyulması konusunda etkili olur veya devletin, siyasetçilerin, hükümetlerin bu konuya ilgi göstermesine vesile olur.

Ben öğrenci arkadaşlarımızın talebi doğrultusunda tekrar bir araya geleceğimiz için, çok fazla uzatmadan hepinize saygılar sunuyorum.

Prof. Dr. Kenan GELİŞLİ

Sayın Servet Bey'e de çok teşekkür ediyoruz. Servet Beyin konuşmasından benim çıkardığım sonuç; stajyer olarak kapılarımız size açık diyor çocuklar. Çok önemli bir bilgi bu. Sanayiciler olarak kapılarımız size açık. Kendisine bu nedenle bir kez daha teşekkür ediyorum.

Değerli konuklar, sevgili öğrenciler, sanayicimiz ulusal ve uluslararası, dünyanın her tarafında mal satıyoruz diyor. Uluslararası rekabet açısından bilgi ve becerisi yüksek eleman istiyor. Bu açık. Şimdi Meslek Liselerinin önündeki kat sayı problemi kalktı biliyorsunuz. Hatta bizim fakültemiz, Teknoloji Fakültesini düşünürsek, Meslek Lisesi Mezunları, biz onlara MTOK mezunları diyoruz, avantajlı bir konumdalar. Yani MTOK'çuların şu anda Teknoloji Fakültelerinde %30 kontenjanları var. Bu kontenjanlara normal lise mezunları başvuramıyor. Kendi alanındaki Teknoloji Fakültesi bölümünü seçtiğinde ise, ortaöğretim başarı puanlarına küçük bir katkı da yapılıyor.

Şimdi kontenjan kalktı, Milli Eğitim Bakanlığı'nın verilerine baktım, Ön Lisansa yerleştirme oranı yüzde % 50 civarında. Farklı okullarda fazla, eksik olanlar var ama 2 yıllık okullara METOK mezunlarının yerleştirme oranı, neredeyse yarı-yarıya. Sınavsız geçiş olduğu için. Ancak üniversitelere geçiş oranı, ortalama % 8 civarında. Yani 100 öğrenciden ancak 8'i lisans eğitimine gidebiliyor.

Burada bir kalite sorunu olduğu açık arkadaşlarım. Diğer eğitimci arkadaşlar da bahsedecekler. Maalesef Mesleki ve Teknik Ortaöğretim kurumlarına giden öğrenciler arasında, başarılı öğrencilerin sayısı az. Biz bizyiz, eğri oturalım, doğru konuşalım. Bu okulları seçen başarılı öğrenci sayısı çok az. Biraz önce Ahmet Hocam, Meslek Yüksekokulu Müdürü öğrencilere sus demekten ders yapamıyoruz diyor. İlkokul gibi oluyor. Acı. Biz okullara kaliteli öğrencileri çekmek zorundayız. İyi öğrencileri çekmek zorundayız.

Sanayicilerimiz diyor ki bize bilgi becerisi yüksek, kaliteli, cıva gibi adamlar lazım. Bizde bu okullara önce, cıva gençleri çekmemiz lazım. Çalışma alışkanlığı kazanmamış, ders dinleme alışkanlığı kazanmamış, ödev yapma alışkanlığı kazanmamış, ders boyunca dışarı bakan, sağa sola bakan, saatine bakan öğrenciden iyi tekniker olmaz. Bir kere buna mutlaka bir çözüm bulmamız lazım. Çözüm ile ilgili önerileri konuşmamın sonunda belirteceğim.

Bu sebeple Meslek Yüksekokuluna girişlerde bir eleme yapmak lazım. Yani herkes gelsin girsin, buradan da çok iyi eleman çıksın, bunu beklemek, çok doğru bir yaklaşım olmaz.

Eğer bu durum devam ederse, mezun sayısı 2 milyon iken 4 milyon olur. Ama 4 milyonun içerisinde, kaliteli eleman sayımız giderek azalır. Girişte bir süzgeçten geçirmemiz lazım bu öğrencilerimizi. Ancak o zaman kaliteli elemanları daha iyi yetiştirebiliriz. Yoksa boşuna kürek çekmiş oluruz.

Bir başka nokta, son yıllarda yine sevindirici bir uygulama, Meslek Yüksekokulları mezunlarının, dikey geçiş sınavı ile fakültelere geçme kontenjanları çok artırıldı. %20 düzeyinde arttı. Bu sınavları başardıkları takdirde ki kendi aralarında bir sınav oluyorlar. Yani orada bir baraj yok, kontenjan dahilinde içlerinde başarılı olanlar Mühendislik Fakültelerine, Teknoloji Fakültelerine geliyorlar.

Yalnız burada bir sorun var. Mühendislik Fakültelerine gelenlerin, Meslek Yüksekokulunda gördüğü derslerin hiç biri dikkate alınmıyor. Sadece Türk Dili, Atatürk İlkelerinden muaf tutuluyorlar. Siz birinci sınıftan başlayın deniyor bunlara. Hatta bir de hazırlık okuyun deniyor. Dolayısıyla 2 yıl okuduktan sonra çocuğun önüne bir de 5 yıl okuma problemi konuyor. Bu Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde böyle, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Mühendislikte de böyle. Dolayısı ile öğrencilerin bir kısmı önündeki, uzun yolu görünce bu işten vazgeçiyor.

Belki burada bir problem Meslek Yüksekokullarının müfredatları fiks, yani ders içerikleri, görecekleri dersler. Bunlar Mühendislik Fakülteleri ile bir araya gelinerek, bu müfredatlarda bazı düzenlemelerle, 2 yılın heba olması önlenabilir.

Başka bir nokta daha var. Birinci sınıftan başlatıyorsunuz ama çocuk çok iyi teknik resim biliyor. Bir de ona teknik resim dersi aldırıyorsunuz. O da bir zaman kaybı. Onun dumura uğramasına, durmasına neden oluyor. Yasal olarak mümkün olur mu? Bilmiyorum. Belki Meslek Yüksekokulları ile Üniversitelerin bir araya gelip, programlarında düzenlemeler yapmasıyla bu problem ortadan kaldırılabilir.

Ben, Teknoloji Fakültesi Dekanıyım. Teknoloji Fakülteleri biliyorsunuz, Teknik Eğitim Fakültesi problemi vardı ülkemizde, şimdi teknikerler bizim de sıkıntılarımız var diyor. Teknoloji Fakültesi mezunlarının sıkıntıları da çok büyüktü. Onlar Teknik Öğretmen yetiştirmek amacıyla kurulmuş fakültelerdi. Ancak zamanla öğretmen atamaları olmayınca zor durumda kaldılar. Mühendis imza yetkileri yok, öğretmen atanamıyorlar, sanayide tanımlanmış bir iş planları yok, dolayısıyla büyük problem yaşıyorlardı.

Bu konuya Yükseköğretim Kurulu el attı ve 2009 yılında Teknik Eğitim Fakültelerinin tümünü kapattı. Bunların da işlevini yerine getirecek ve uygulama becerisi yüksek, mühendisler yetiştirecek Teknoloji Fakülteleri kuruldu.

Bu fakültelerin sayısı 19 şu anda. 10.000'in üzerinde öğrencileri var. Fakültelerdeki 11.000 öğrencinin %40'ı mesleki teknik eğitim mezunu. Bunlar bu Fakülteleri geldiklerinde o %40 kontenjanla geliyorlar. Ayrılan bu kontenjanları, biraz önce de belirttim, düz lise mezunları kullanamıyorlar. Eğer Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumundan, bir öğrenci gelmemişse, o kontenjan boş kalıyor.

Bizim Of Teknoloji Fakültesi de 2009 yılında kuruldu. 4 tane bölümümüz var. Bunlar; Yazılım Mühendisliği Bölümü, Enerji Sistemleri Mühendisliği Bölümü, İnşaat Mühendisliği Bölümü ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Bölümleridir. Ülke genelinde Mühendislik Fakültelerindeki bölümlerinin çoğunun Teknoloji Fakültelerinde de bulunduğunu görüyoruz.

Mesleki teknik eğitim kurumlarından, tekniker olup da bize gelenlerin, uygulama becerilerinin gerçekten yüksek olduğunu görüyoruz. Uygulama açısından çok başarılılar. Ancak matematik, fizik gibi temel mühendislik bilgilerinin zayıf olduğunu gözlemliyoruz.

Biraz önce, sanayici arkadaşlarımızın belirttiği gibi, uygulama problemini ortadan kaldırmak amacıyla, ilk defa Öğretmen Eğitim Fakültelerinde olduğu gibi, eğitim programımızda 7. ve 8. yarıyılta öğrenci okulda durmuyor. 7. yarıyılta, 1 yarıyıl ilgili sanayi kuruluşuna gidiyor, 14 hafta eğitimini orda görüyor. Ayrıca 72 iş günü de staj yapıyor.

Bu fakültelerin kurulma kararı, sanayicilerle yapılan toplantılar sonucunda verildi. Biraz da Avrupa Birliği Müktesebatına uygunluk amacıyla kuruldu. Ben umut ediyorum ki, bu Teknoloji Fakültelerinde uygulama becerisi yüksek, tulumlu, anahtarlı, yağa bulaşmış, kasklı, başarılı mühendisler yetiştirilecektir.

Eğer bu proje başarılı olursa, Türkiye'de Teknik Eğitimin önünün, açılmış olacağına inanıyorum.

Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarından, Teknoloji Fakültelerine gelen öğrencilere 1 yıl matematik, fizik, kimya ağırlıklı hazırlık eğitimi uyguluyoruz. Ondan sonra, eğer başarılı olurlarsa, mühendislik eğitimine başlamalarına imkan tanıyoruz.

Gördüğümüz kadarıyla bir kalite sorunu var. Bu kalite sorununu bir şekilde halletmemiz gerekiyor. İş dünyası başarılı, becerisi bilgisi yüksek elemanlar istiyor. Biz de teknik okullardan kaliteli öğrencilerinin, bize gelmesini istiyoruz.

Ancak mezunların, Sayın Başkanlarımız da takdir edecektir ki, istihdamı ve hayat standartlarının yükseltilmesi gerekiyor. Eğer siz, mezun olanların hayat standardı konusunda ve iş bulma konusunda, yasal düzenleme yaparsanız, o zaman bu okullara kaliteli öğrenciler gider, kaliteli eğitim görürler. Sanayicilerin istediği çıktı, kalkınmanın gereği olan ana teknik eleman ihtiyacı karşılanmış olur.

Benim şimdilik belirtmek istediğim bunlar.

Eğitimci olarak, Karadeniz Teknik Üniversitesi Meslek Yüksekokullarından sorumlu, yıllarca Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü yapmış, Rektör Danışmanımız Sayın Veysel Atasoy Hoca'mıza sözü bırakmak istiyorum. Buyurun Veysel Hocam

Yrd. Doc. Dr. Veysel ATASOY
KTÜ Rektör Danışmanı

Sayın Valim, değerli katılımcılar öncelikle teşekkür ediyorum. Teşekkürlerle başlamak istiyorum. Çünkü yıllarca mesleki eğitimin içinde olmama rağmen, böyle bir etkinliğin Trabzon'da düzenlenmiş olması ve bu işe emek veren tüm ilgililere teşekkürlerimi baştan sunmak istiyorum. Çünkü bu yol uzun soluklu bir yol, bu yolda bir aşama kaydettiğimizi görüyorum.

Ben sizleri mesleki ve teknik eğitim sürecinde, teknikerlik eğitiminin yapıldığı, meslek okulları hakkında kısaca bilgiler vermek istiyorum. Ülkemizde Mesleki Teknik Eğitim, Meslek Yüksekokullarında Önlisans adıyla yapılıyor.

Günümüzde meslek yüksekokullarının sayısı hakkında kesin bir bilgi, sağlıklı bir bilgiye ulaşmak biraz zor. Özellikle okul sayıları, anlık değişiyor. Ama 2013 yılı itibarıyla baktığımız zaman, ülkemizde 800 civarında Meslek Yüksekokulu olduğunu görüyoruz. Bunların 600 civarında olanları Devlet Üniversiteleri; 100 den fazla olanları Vakıf Üniversiteleri bünyesinde eğitim veriyor. Son 2 yıl ya da 3 yıldır eğitim veren Vakıf Meslek Yüksekokulları var. Yani Vakıf Meslek Yüksekokulları mesleki eğitim açısından bir dönüm noktası, ben bunu önemsiyorum, güzel bir süreç.

Az önce Özel Meslek Liselerinden bahsettiler. Günümüzde bunların sayısı sekiz. Değişik illerde olan, sadece mesleki eğitim veren Vakıf Meslek Yüksekokulları da var. Bu okulların dışında, kağıt üstünde açılmış ama eğitim-öğretime başlamamış, "Pasif Meslek Yüksekokulları" dediğimiz Meslek Yüksekokulları da var. Bunların sayısı 100'den fazladır.

Bu süreç içinde, diğer bir konuya dönersek, yine sayılarla gideceğim. Öğrenci sayıları açısından, sayısal bilgiler vereceğim sizlere. Meslek Yüksekokullarının kontenjanı günümüzde 360.000 Oldukça yüksek bir sayı.

Toplamda ise 900.000'den fazla öğrenci Meslek Yüksekokullarında kayıtlı. Kayıtlı diyorum, çünkü eğitim görenler yönünden bakarsak, orası biraz farklılık gösterecektir. Az sonra size söyleyeceğim. Bu bilgilere göre, ülkemizde üniversitelerdeki öğrencilerin üçte biri, yaklaşık %30'u Önlisans eğitimi görüyor. Yani Meslek Yüksekokullarında eğitim alıyorlar.

Yalnız bu 360.000 kontenjana karşılık mezunlarımız nedir? Ya da ne olur diye soracak olursanız, size şöyle bir bilgi vereyim. Bunların, %60'ı ancak mezun olabiliyor. Yani yılda 220.000 civarında önlisans mezununun piyasaya çıktığını görüyoruz.

Ancak siz de bilirsiniz ki Meslek Yüksekokulları içinde, teknikerlik eğitiminin yanında başka dallarda var. Sağlık gibi, ormancılık gibi, turizm gibi, vs. Ya da muhasebe ve diğer sosyal programlarda var. Bunları düştüğünüz zaman bu 220.000 mezun içinde, teknik sınıfa ait olanların sayısı, yaklaşık 70 bin civarında. Yılda 70 bin civarında tekniker iş hayatına ya da topluma geliyor.

İşin bir diğer boyutu daha var, eğitim süresi. Yasayla 3 yıla çıkarma yönünde görüşümüz var ama şu an 2 yıl uygulanıyor.

Kenan Hocam kaliteden bahsetti, Ben de bunu şu şekilde istatistik olarak paylaşayım. 2 yıllık Meslek Yüksekokullarında öğrencilerin bulunduğu süre, ortalama 3,2 yıl. Yani 3,2 yılını genç arkadaşlarımız Meslek Yüksekokullarında harcıyorlar. Teknik programlara geldiğimizde ise, yani teknik eğitimler de süre ne yazık ki 3,8 yıla çıkıyor. Yani 4 yılını 2 yıllık bir okulda harcıyor gençlerimiz.

Diğer taraftan, günümüzde artık üniversitelerden atılma kalktı, böyle bir sorun yok. Öğrencilerin atılması olmuyor ama öğrencilerin Meslek Yüksekokullarında eğitime devam etmeme oranı %50'ler civarında. Diğer taraftan 961.000 öğrencinin dörtte biri yani 250.000'i orda kayıtlı gözüküyor ama hiçbir şekilde derslere devam etmiyor. Okulla herhangi bir bağlantısı yok. Atılma kalktığı için. Bu kısa bilgilerle beraber biraz sonra sorunlara da değineceğim.

Mesleki ve Teknik Eğitim açısından bakıldığında zaman, Trabzon ilinde 3 tane kurumu önlisans düzeyinde eğitim verirken görüyoruz. Bunların biri Karadeniz Teknik Üniversitesidir. Diğer Avrasya Üniversitesi'ndeki Meslek Yüksekokulu, üçüncüsü ise, Plato Vakıf Meslek Yüksekokulunun, Trabzon'da uzaktan eğitim yöntemiyle açtığı Önlisans Programları var.

Avrasya ile ilgili her konuda, hocamız size uzun uzun bilgi vereceklerdir. Ben KTÜ için birkaç şey söyleyeyim. Karadeniz Teknik Üniversitesi bünyesinde 8 adet aktif, öğrencisi olan, 5 adedi ise pasif, yani öğrencisi olmayan, toplam 13 adet Meslek Yüksekokulu var. Bunlar kendi içerisinde, geçen yıl yapılan bir düzenlemeyle teknik, sosyal, sağlık, turizm ve gıda şeklinde bir bölümlenmeye gidildi.

Kontenjan sayımız, 2013 yılı için 2405. Şu an öğrenci sayımız ise 10 bin 500 civarında. Bu sayılar Meslek Yüksekokullarındaki kalite ve başarı için bize bir ölçüt veriyor. Yani biz yılda 2405 öğrenci alıyoruz, ama şu anki öğrenci sayısı 10.000'in üzerinde. 4/1'lik bir mezun oranı var. KTÜ için baktığımız zaman, bir yılda 2100 ya da, 2 bin 200 civarında mezun veriyoruz. Bunu oranladığımız zaman, spesifik olarak, karşımıza şöyle bir şey çıkıyor. Meslek Yüksekokullarından mezun olan öğrenci ile

Meslek Yüksekokullarına kayıt olan öğrencileri kıyasladığımızda, %55'lik bir tablo ortaya çıkıyor. Türkiye ortalaması %60 civarında ve bizim için ortak oldukça kötü bir tablo.

Ben, Meslek Yüksekokullarının geçmişi ve diğer sorunları hakkında, kısaca bazı bilgiler daha vereceğim. Çünkü sanayicilerimizin birçok şikâyetleri var. Onlar haklılar. Ama bu haklılık payları içinde, Meslek Yüksekokullarının içinde bulunduğu durumu da görmeleri lazım. Nasıl bir eğitim yapılıyor? Nerededirler? Koşulları nedir?

Buna göre bakarsanız, özellikle Meslek Yüksekokulları son 15 yılda, kontrolsüz bir şekilde büyüdü. Yani siyasilerin, ya da yerel yöneticilerin baskısıyla bir anda çok sayıda Meslek Yüksekokulu ortaya çıktı. Kontrolsüz ve planlama olmadan yapılan bir büyüme.

Artı en büyük darbeyse 2002 yılında gelen, sınavsız geçiş oldu. Sınavsız geçişle beraber, bir anda Meslek Yüksekokullarının sayısı 2 kat arttı. Öğrenci sayısı 3 katına çıktı. Tabi bunu karşılayacak fiziki mekan yok, teknik ve eğitici yapı yok ve bu sorunlar hala devam ediyor. Tabi öğrenci sayısındaki patlama beraberinde çeşitli sorunları da getirdi ve bu sorunlar da halen maalesef devam ediyor. Nedir bunlar? Teknik altyapı, birçok Meslek Yüksekokulu teknolojinin gerisindeki laboratuvar donanımlarıyla bir şeyler yapmaya çalışıyor.

Öğretim elemanı eksikliği var. Ekonomik koşullar nedeniyle, Meslek Yüksekokullarında şu an için, özellikle teknik dallarda, öğretim elemanı bulma konusunda sıkıntı çekiyoruz. Çünkü üniversite hocalarına verilen, takdir edilen ücret, mezun ettiği öğrenciden daha az. Yani siz Tekniker olarak piyasaya çıktığınızda özellikle güzel bir iş bulduğunuzda Hoca'nızdan daha yüksek maaşla işe başladığınız için, biz Üniversiteye Hoca bulmakta son dönemlerde zorlanıyoruz. Böyle olunca da Mesleki ve Teknik eğitimde beklenen yarar yok.

Bunun bir sonucu da artan öğrenci sayısı ile beraber, gelişmiş ülkelerde 15 olan hoca başına öğrenci sayısı, ülkemizde 80 civarına çıkmıştır. Yani baktığınız zaman 1/5, 1/6'lık bir fazlalık var.

Diğer taraftan 2002 ile başlayan süreçle beraber, günümüzdeki Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin% 80'i yani,5 öğrenciden 4'ü Meslek Lisesi mezunu. Bu konuda Orhan Genç Bey bizi biraz daha aydınlatacaktır. Onların yönünden baktığımız zaman, bizim biraz sıkıntımız var.

Diğer taraftan yine ülke gerçeği ile beraber baktığımız zaman öğrencilerimizin 5/4'ü yani %80'i alt sosyo-ekonomik düzeyli ailelerin çocukları. Onlar bize geliyor. Diğer taraftan en büyük sorun, yine ülkemizde, Meslek Yüksekokulları plansız ve ağırlıklı olarak, siyasi kararlarla kuruldukları için %80'i ilçelerde, merkezlerde değil. Sanayiden uzak ve sanayi ile hiç bağlantısı olmayan ilçeler de kurulmuş. Ekonomik katkı getirsin diye. Altyapı ve kaynak sorunu çözülmeden oluşturulmuş. Diğer taraftan da, yine öğretim elemanları sorunundan az önce bahsettim.

Tabi buna göre baktığımız zaman, sorunları sıralayıp bu konuda saatlerce konuşmak mümkün. Bu olumsuzluklar karşısında Meslek Yüksekokullarında ya da eğitimin içinde bir şeyler yapılmadı mı? Yapıldı.

Onları da sizlerle paylaşmak istiyorum. Kısaca Meslek Yüksekokullarının tarihine kısaca bakarak, onlarla paralel götüreceğim. 1982 yılına kadar Meslek Yüksekokulları Milli Eğitim bünyesinde idi. 1982 deki YÖK yasasıyla, Meslek Yüksekokulları üniversite bünyesine alındı. Ama 1982 deki Meslek Yüksekokullarına

baktığımız zaman, sayılarının 30 civarında olduğunu ve çoğunun il merkezlerinde, sanayi ile ya da ilgili alanlarda bir eşgüdüm içinde olduğunu görüyoruz.

Bugünkü MYO sayısının 800 civarında olduğundan bahsettim. Bu büyümenin ne kadar hızlı olduğunu ortaya koyan çok çarpıcı bir örnektir. 1982 yılında 30, bugün 800'e çıkması, yaşadığımız sorunun bir ölçütüdür.

Tabi, 1982 deki Meslek Yüksekokullarının eğitim öğretimleri tamamen akademik düzeydeydi. İş istihdamı ya da özel sektör ve kamunun beklediği ya da onun ihtiyacına yönelik değildi. Teknikerler için konuşuyorum Mühendisliğin bir alt grubu olarak eğitim seviyeleri verildi. Ne zamana kadar bu, 2002 yılına kadar. 2002 yılında sınavsız geçişle beraber eğitimin şekli değişti, "bu kötü bir uygulamaydı bence".

Ama 2002 yılında güzel bir şey de yapıldı. Eğitim öğretim planları, programları yeniden düzenlendi. Bu düzenlemede, iş piyasasının beklediği özellikte tekniker yetiştirebilir miyiz sorusuna cevap aramaya çalışıldı. Ancak orada işin unutulmuş bir başka boyutu vardı. Laboratuvar ve donanım eksikliği, bu da çözülemedi. Yani 2002 de yapılan değişikliklerle ders planları iş piyasasının ihtiyacını karşılayacak hale getirilmeye çalışılırken, uygulamayı yapamadık.

Bu 2009 yılına kadar sürdü. 2009 yılında çok güzel şeyler yapıldı. İçerisinde benim de bulunduğum bir ekiple "İnsan Kaynakları Meslek Edindirme Projesi" ile sanayi ya da istihdama yönelik mezunları nasıl verebiliriz diye, ders programları yeniden düzenlendi. Bu çalışmayla statik olan yapı dinamik hale getirildi.

Diğer bir durumsa, bölüm ve program adlarında düzenlemeler yapıldı. 4 yıldır başladık, bunlar uygulanıyor. Daha önce Avrupa'yla ya da dünyayla entegre olmayan meslek dalları, meslek eğitimi, 2009 yılında İSCED 97 Dünya İş Tanımlarını uygun yapılan bir eğitimdi.

2011 yılında, 6111 sayılı torba yasayla güzel bir değişiklik daha yapıldı. Burada deminden beri kavram kargaşası yaşadık, ama YÖK yasasında yapılan bir değişiklikle, "Meslek Yüksekokulu Önlisans Eğitimi" tanımları yeniden yapıldı. Bu değişiklikle Meslek Yüksekokulu ya da Önlisans Eğitimi **"belli mesleklere yönelik nitelikli insan gücü"** altını çizmek istiyorum **"nitelikli insan gücü"** olarak tanımlandı. Yani ara eleman değil. Teknikerlik eğitiminde, artık ara eleman tarihe karıştı, Nitelikli insan gücü yetiştirme amaçlı eğitim kurumları olarak tanımlandı. Başka özellikler de eklendi. Onlardan da biraz sonra bahsedeceğim.

Tabi sanayicilerimiz ya da iş sektörü bazı konulardan şikayet ettiler. Ben onları tamamen haklı olarak görüyorum. Ama üniversite camiası olarak, bizim de onlardan bazı beklentilerimiz var. Örneğin yine 2011 yılında yapılan düzenleme ile Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin staja gidişlerinde, staj çalışmaları süresi boyunca, iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı sigortalanması zorunluluğu geldi. Bu sigortayı üniversiteler yerine getiriyor, bayağı bir sıkıntılardan sonra.

Yine aynı yıldaki değişiklikle beraber, staj süresi boyunca asgari ücretin 3/1 inden az olmamak kaydıyla ücret ödenmesi söz konusu. Staja giden öğrencilere bu ücreti sanayicinin ya da oradaki işverenin ödemesi gerekiyor. Bu tabi bilinmediği için şuan uygulanmıyor. Bilenler ise, öğrenciye diyorlar ki, siz kusura bakmayın asgari ücretin üçte biri olan 250 lirayı size veremeyiz. O nedenle size staj yaptıramayız gibi bir tabloyla karşılaşıyoruz. Bu konuyu muhtemelen arkadaşlarla kokteylde uzun uzun tartışacağız. Bunun öncelikle aşılması lazım.

Diğer taraftan, yine bu düzenlemelerin içinde “Okul Sanayi İşbirliği Kurullarının” kurulması yasal bir zorunluluk haline geldi. Ancak Meslek Yüksekokulları daha kendilerine gelememi için, yani eğitim öğretim faaliyetlerinden zaman artıramadıkları için, bu Okul Sanayi İşbirliği Kurumlarını kurup, çalışır vaziyete getiremedik. Bu bizim eğitim yönündeki eksikliğimizdir. Bunu hallettiğimiz zaman sanıyorum az önce Sayın Hekimoğlu ya da Servet Beyin bahsettiği sorunların çözümüne yönelik işlemlerimiz yerine gelecektir.

2012 ve 2013 yılında da bazı iyileştirmeler yapıldı, ya da çalışmalar devam ediyor. Az önce bahsedildi. Meslek Liselerinin sanayi bölgelerinde açılması örneği, şimdi Meslek Yüksekokulları için de gündemde. Bunun için yasal süreç tamamlandı. Organize sanayi bölgelerinde açılacak Meslek Yüksekokulları gündemde. Bununla beraber öğrenci başına destek verilmesi süreci de Meclis'ten geçti. Yani sanayi bölgesinde siz bir Meslek Yüksekokulu açtığınız zaman, size bir sürü kolaylıklar sağlanacak durumda.

2013 yılında başlayan METEK diye bir proje var bu devam ediyor. 2009 yılında ders planlarının, okul sanayi işbirliği yönünde iyileştirilmesi amacıyla ders planlarının güncelleştirilmesi yapıldı.

Bazı bölümlerden mezun olan öğrencilerin, iş bulma yönünden sıkıntıları ya da darboğazları olmaya başladı. Bazı mezunların hiç piyasada karşılığı yok. Bu programların gelecek 2014-2015 yılı itibariyle kapatılması gündemde. Örneğin, Su Ürünleri belki ülkemizde tartışılır bilemem, ama su ürünlerinin Lisans ve Önlisans Programları geçen yıl itibariyle durduruldu.

Aslında söylenecek çok şey var. Ama süre sınırlı olduğu için hızlı hızlı gidiyorum. Başkan izin verirse buradan asıl, sizin dikkatinizi çekmek istediğim başka bir konu ya daha değineceğim.

Aslında biz 2006 yılından itibaren, Meslek Yüksekokulu, teknik programlar bölümünden, tekniker mezun etmiyoruz. Ya da bu programları bitiren arkadaşlar tekniker olarak mezun olamıyorlar. Niye, onlar bana göre tekniker aday. Daha doğrusu bana göre değil, yasal olarak tekniker ddayı. Bu durumdan birçoğunuzun haberi yok.

2006 yılı Haziran ayında çıkan bir yasa var. Mesleki Yeterlilik Kurumu Yasası. Bu yasa ile beraber 2006 Haziran ayından itibaren, diplomalarda unvan yok. Bu, Meslek Lisesi, Meslek Yüksekokulu, Lisansta da böyle. Yani siz bir teknik programların elektrik alanından mezun olduğunuzda, diplomanıza Elektrik Teknikeri yazmıyor. Elektrik Bölümü ya da Elektrik Programından, mezun olmuştur diye yazıyor.

Peki, biz bu unvanları nasıl olacağız sorusu var. Hemen onu da size cevaplayayım. 2006 yılından beri diplomalarda unvan olmadığını ve unvanlar için sizi ya da bizim mezun ettiğimiz öğrencileri bekleyen bir başka sorun daha var. Eleme ya da unvan sınavı.

Mesleki Yeterlilik Kurumu, bu kurumdan da size biraz bahsedeyim. MYK özellikle Teknikerlik ya da bu işle uğraşanların, çok kaba bir tabir olacak ama başının belası olan bir kurum haline gelecek. Bir ara YÖK ve ÖSYM ile öğrenci arkadaşların arası iyi değildi. Onlarla ilgili güzel olmayan anıları vardı. Önümüzdeki süreçte, Mesleki Yeterlilik Kurumu ile benzer süreci yaşayacağız. Çünkü Mesleki Yeterlilik Kurumu her mesleğin, her seviyedeki tanımlarını yapmaya başladı. Mesela, Meslek Yüksekokulları beşinci seviye, Meslek Liseleri dördüncü seviyededir. Her seviyedeki

standartlarını ya da özellikleri tanımlamaya başladı. Siz o standartlara ve tanımlara göre sınava gireceksiniz. Sınavda başarılı olursanız Tekniker, Teknisyen ya da Mühendis unvanı alabileceksiniz.

Bu kurumun 2006 yılında kurulduğundan bahsettim. 25 alt komisyonu var. Bu komisyonlar günümüze kadar 426 meslek standardını belirledi ve Resmi Gazetede yayınladı. Yayınlanacak Ulusal Meslek Standartlarının sayısının bin civarında olması öngörülüyor. Ama henüz yarıya gelmedik. Ama öngörülen şu ki 2015 yılından itibaren bu süreç başlayacak.

Bu nasıl olacak. Mezun arkadaşlarımız, tekniker unvanını alabilmek için, Mesleki Yeterlik Kurumu tarafından verilen standartlar ve kurallara göre, akredite edilmiş, bu işle yetkilendirilmiş, kurumlar tarafından sınava alınacak. Bu kurumlar sınav yaparken, kuralları, soruları ya da şeklinin nasıl olacağı belirlenmiş durumda. Orada başarılı olursanız tekniker unvanını alabileceğiz.

Bunu özellikle son dönemde mezun olan ya da mezun olacak arkadaşlara, yıllardır okullarda anlatıyoruz. Ama bu konuda, kamuoyunun bilgisinin eksik olduğunu görüyoruz. Böyle bir bilgi eksikliği de var. Bence Teknikerliğin birçok sorunu var. Eğitim, yetki vs. gibi. İşte Başkanımızı birçok şeyler bekliyor. Diğer taraftan unvan kazanımında da sıkıntılar yaşayacağız gibi görünüyor.

Aslında konuşacak çok şey var. İleride soru ve cevap biçiminde de gelirse, sizlere cevap vermeye çalışacağım. Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum ve başarılar diliyorum.

Prof. Dr. Kenan GELİŞLİ

Veysel Hocama çok teşekkür ediyoruz. Meslek Yüksekokullarının sorunlarını çok iyi anlatımı ve o okulları tanıtıcı bilgilerinden dolayı.

Zamanında Yüksek Teknik Öğretmen Okulları Mezunları parmakla gösteriliyordu. Sayıları çok azdı. Birçok sanayi bölgesinde bunların mezunları iş kurdu, patron oldu. Önemli ve başarılı işler gerçekleştirdiler.

Ama şu bir gerçek ki biz büyürken kaliteden ödün verdik. Her ilçeye, her dalda öğrenci gelmesi için bir bina bulup okul açtık ve kaliteden ödün verdik. Bunun özeti sanırım bu.

Bir sonraki konuşmacımız yine eğitimci. Avrasya Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu Müdürü Sayın Yard. Doç. Dr. Ahmet Onur Bey. Buyurun Sayın Hocam.

*Yard. Doç. Dr. Ahmet Onur
Avrasya Üniversitesi Meslek Yüksek
Okulu Müdürü*

Teşekkür ederim. Sayın Valim, değerli katılımcılar, çok değerli misafirlerimiz, öncelikle sizlere saygılarımı sunarak sözlerime başlamak istiyorum.

Günümüzde Tekniker, Mühendis ile Teknisyen arasında yer alan ve ön lisans diplomasına sahip teknik eleman olarak bilinmektedir. Meslek lisesini bitiren öğrenci kendi alanında meslek yüksekokulunda okumak istiyorsa, okul başarı puanına göre sınavsız geçiş yapabilmektedir.

Lise mezunları, meslek yüksekokulunda okumak istiyorsa YGS sınavında başarılı olmak zorundadır. Burada öncelik meslek liselerininidir. Bu demek oluyor ki meslek yüksekokullarına gelen öğrencilerin büyük bir çoğunluğunu, endüstri meslek liseleri oluşturmaktadır.

Buna göre, endüstri meslek lisesini kimler öncelikli tercih etmek istiyor ona bakmak gerekirse; Türkiye’de liselerde en çok tercih edilenler, öncelikle fen liseleri, sonra sosyal bilimler lisesi, daha sonra askeri liseler, anadolu öğretmen liseleri, anadolu liseleri ve genel liselerdir. En sonda da meslek liseleri tercih edilmektedir. Bu neyi ifade etmektedir. Yani öğrenciler kapasite durumuna göre, başarı durumuna göre liseleri tercih ediyor. En geri kalmış öğrenciler meslek lisesine tercih ediyorsa, Ülke açısından problem teşkil etmektedir. Bu böyle olmamalıdır.

Halbuki teknolojiyi okuyacak öğrencilerin zeki olması gerekir. Bu durum, memlekette büyük bir problem haline gelmiştir. Geçen 30 yıl içerisinde gittikçe kötüye doğru gitmiştir. Artan sayıda mezun var, ancak kalite oldukça düşüktür. Bu kalitenin yükseltilmesi lazım. Bu kalite nasıl yükseltilecektir. Bugün özellikle bunun üzerinde durmak istiyorum.

Yukarıda sıralamayı yaptık. Endüstri meslek liseleri genelde en az seviyede tercih ediliyor. Bunu nasıl yükseltebiliriz. Bu niye böyle oldu buna da bir göz atalım.

Endüstri meslek liselerinin en son olarak tercih edilmesinde etkin olan katsayı problemi, şimdi düzeltildi.

Başarısız öğrencilerin tercihi söz konusudur. Eğer öğrenci başarısızsa, ailesi yine de bir meslek sahibi olsun diye, zorlamayla Endüstri Meslek Liselerine göndermek istiyor.

Bunun da ötesinde endüstri meslek liselerindeki asıl sıkıntı programlarında matematik, fizik, kimya gibi derslerinin yoğunluklu olarak, iyi bir şekilde görülmemesidir. Bu çok büyük sıkıntı teşkil ediyor. Biz teknoloji öğreteceğimiz bir öğrenciye, matematik, fizik, kimya gibi derslerini programda çok iyi yerleştirmesek sıkıntı oluyor.

Pekala, bu durum nasıl düzeltilecektir. Mademki günümüzde en çok fen liseleri tercih ediliyor. Fen liselerinin programını temel teşkil edecek şekilde, Türkiye’de teknik fen liseleri kurulmalıdır. Bu liselerden mezun olan öğrencilerden ilk beşe girenler üniversitelerin ilgili bölümlerine (mühendislik bölümlerine) sınavsız alınacak şekilde değerlendirilirse; ayrıca teknik fen liselerine girecek öğrencilere, burs imkanı sağlanırsa bu durumun çözüleceğine inanıyorum.

Ben 70’li yıllarda teknik liseyi devlet bursu ile okudum. Lise fen kolu mezunuyum ve istediğim üniversiteye girebiliyordum. Ancak günümüzde teknik lise ve endüstri meslek lisesi mezunları oldukça zayıf yetiştiriyor. YGS sınavları ile mühendislik fakültesine gelen, tekniker olan arkadaşlarımızın en çok korktukları ders, matematik dersi oluyor. Matematik dersinin görmek istemiyor, muaf olmak istiyorlar. Bu durum matematik dersinin temelini zayıf olmasından kaynaklanıyor.

Endüstri meslek lisesi mezunu öğrenciler, direk olarak tekniker okullarına geçiyor, doğru dürüst matematik bilgisi olmadan mezun oluyor. Bu sıkıntının mutlaka çözülmesi lazım.

Özellikle teknik fen liseleri gibi kaliteli okul olursa, güzel bir burs imkanı sağlanırsa, ayrıca bu okullardan mezun olurken, ilk 5 e girenlere öncelikle Boğaziçi, İTÜ gibi kaliteli üniversitelere giriş hakkı verilirse, Türkiye’de bir atılım olacağına inanıyorum.

Daha önceden 70’li yıllara baktığımızda, Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu, alet edevat yönüyle en iyi yüksekokullardan bir tanesiydi. Ama ne oldu devletteki okullar sanayi ile tam uyum sağlayamadı. Sanayi devletteki okulları, alet edevat yönünden geçti. Bu bakımdan güncellemeler yapılamadı. Bu gün de teknik donanım yönünden devlet okullarında eksiklerimiz var. Sanayi devlet okullarının önünde gidiyor. Halbuki biz istiyoruz ki, teknisyen, tekniker, mühendis çok iyi bir eğitim alacak ve sanayinin istediği özelliklere cevap verecek şekilde kendisini yetiştirecek. Bu nasıl olur. İyi bir fiziki imkan, zeki öğrencilerin tercihi ve bunları eğitecek öğretim elemanları ile öğretmenlerin çok iyi yetiştirilmesi ile olacaktır. Bunun başka bir izahı yok.

Ancak günümüzde ne oluyor. Düşük seviyede, en son tercih edilen okullar meslek lisesi ise bu büyük sıkıntı oluşturuyor. Biz, öğretim üyesi, akademisyenler olarak meslek yüksekokulu öğrencilerimize sus demekten ders işleyemiyoruz. Bunun temel sebebi düşük puanla girmesi ve en son tercihten kaynaklanıyor. Bu durumu memleket olarak düzeltmemiz gerekiyor. Ülke olarak düzeltmeye mecburuz.

Şu anda, teknik fen lisesi gibi bir okul kurulduğunda ve çok güzel donanımlı bir program hazırlandığında, iyi bir hoca kadrosu oluşturulduğunda bu iş çözülecektir.

Ancak bunu nasıl yapalım, meslek yüksekokullarında bir hata oldu, çok sayıda açıldı. Donanımsız okullar oluşturuldu bu bir hata. Başlangıç olarak Teknik Fen Liselerini belirli bölgelerde, çok donanımlı ve iyi bir hoca kadrosuyla kurmak gerekir.

Umuma el attığımızda, umumu terk ediyoruz. Bu bakımdan özellikle bu durumlara dikkat etmemiz gerekiyor. Ben burada sözümü kesmek istiyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.

Prof. Dr. Kenan GELİŞLİ

Sayın Bakanım toplantımıza hoş geldiniz. Hocamız meslek yüksek okullarındaki kalitenin çözümü yönünde önerilerde bulundu. Ancak şunu ilave etmem lazım. İyi okulları sayarken Karadeniz Teknik Üniversitesi’ni unuttunuz. Karadeniz Teknik Üniversitesi, makine, elektrik, inşaat, temel mühendislik dallarında Türkiye’nin en iyi 10 Üniversitesi’nden biridir. Bunu kesinlikle iddialı olarak söylüyorum.

Eğitimcilere bir ara verelim. Hocam müsaade ederseniz METOK adına size de söz vereceğim.

Şimdi sözü yine sanayicilerimizden, güçlü bir sanayi kuruluşumuzun başında olan, Arsin Organize Sanayi Yönetim Kurulu Başkanımız Sayın Ahmet Alemdaroğlu Bey’e vermek istiyorum. Buyurun Sayın Ahmet Bey

Ahmet Alemdaroğlu

*Arsin Organize Sanayi Bölgesi Başkanı ve
Trabzon Silah Sanayi (TİSAŞ) Yönetim
Kurulu Başkanı*

Sayın Valim, Sayın Bakanım hoş geldiniz. Değerli katılımcılar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ahmet Alemdaroğlu Arsin Organize Sanayi Yönetim Kurulu Başkanı ve Trabzon Silah Sanayi Yönetim Kurulu Başkanı.

Evet, teknikerler sorunları ve konumları. Teknikerleri sanayide daha fazla görmek istiyoruz. Özgüveni olan ve gerçekten meslek lisesi ve mühendis arasında ki koordineyi sağlayacak ve onlara yön verecek bir ara eleman demeyelim, köprü görevi yapacak arkadaşlar olarak görmek istiyoruz

Şu anda benim firmamda 20 tane tekniker elemanım var, Ama maalesef bunlardan istediğim verimi alabildiğim 3 tane 4 tane arkadaşım var.

Hocamdan ben şunu anladım. Evet, biz çocuklarımızın en vasıfsız olanlarını tekniker-teknisyen olarak yetiştirmek istiyoruz. Vasıflı olan çocuklarımız üniversitelere gidip mühendis ve buna benzer konumlarda olmak istiyorlar.

Baktığımız zaman gelişmiş ülkelerde teknikerlerin pozisyonları belki de mühendisler kadar aynı seviyelere gelmiştir. Biz de hem sanayimizde bu tür eleman istiyoruz, ama yetiştiremiyoruz. Evet, biz arkadaşlarımızdan okuldan mezun olduğunda kendilerine güvenmelerini, hocalarımızdan da mezun ettiği öğrencinin kendine güven sağlamasını, vermesini istiyoruz.

Çünkü kendine güvenemeyen arkadaşlarımız, normal, sıradan bizim işçimiz gibi olmak zorunda. Yani, her zaman kendilerine amirlik yapacak birilerini ihtiyaç duyuyorlar. Biz sanayici olarak bunu istemiyoruz. Verilen görevi layıkıyla yerine getirmelerini istiyoruz.

Değerli Hocamız bu arada bir şey daha söyledi. Biz meslek lisesinden gelerek staj yapan öğrencilerimize asgari ücret veriyoruz. Ama üniversiteden staj için gelen tekniker ve mühendis arkadaşlarımıza böyle bir ödeme yapmıyoruz. Bu yönde yasal bir yükümlülük varsa, bunu biz bilmiyoruz.

Evet, şu anda bizim firmamızda 25 tane meslek lisesi stajyeri var. Biz bunları en iyi şekilde yetiştirmek istiyoruz. Yetiştiremiyoruz. Niye yetiştiremiyoruz? Bizim çocuklarımız stajlarını, biraz angarya olarak kabul ediyorlar. Ebeveynlerde buna böyle kabul ediyorlar. Çocuk staja gelmediği zaman bahanesi hazır. Mutlaka babası başka bir görev vermiştir. Bugün staja gitme demiştir. Ama hayata atılma aşamasına geldiği zaman, okumuş olduğu meslek dalında, yeterli bilgisinin olmadığı görülmektedir.

Hocam orada çok güzel bir yere değindi. Sanayideki, iş yerlerindeki teknoloji, okullarımızın atölyelerindeki teknolojiden daha yüksek. Hocama orada katılıyorum. Bu teknoloji olmadığı için, öğrencilerimiz yeterli donanıma alamıyor. Alamayınca da işe girdiği zaman, kendinden daha düşük seviyede eğitim almış ustaların altında çalışmak zorunda kalıyorlar. Bu da tekniker arkadaşlarımızın kendilerini geliştirmelerinde sıkıntı yaratmaktadır.

Biz teknikerlerimizi daha iyi seviyelerde görmek istiyoruz. Sanayicimizin buna ihtiyacı var. Evet, Türkiye’de bir işsizlik söz konusudur. Ama baktığımız zaman, bütün sanayicilerimizin bu tür insana ihtiyacı vardır. Biz bu konuda, yeterli seviyede eleman bulamamaktayız.

Burada hocam 360 bin gibi bir rakam telaffuz etti. Ama bu hayatiyete geçer mi? çok az olduğunu düşünüyoruz. Demek ki kayıt yaptıran okula gelmiyor, gibi bir durum söz konusu. Maalesef sorunlarımızın bir tanesi de bu. Mutlaka biz tekniker okullarını daha iyi nasıl yaparız ve daha kaliteli öğrenciyi buraya nasıl yönlendiririz, buna bakmamız lazım.

Belki şu düşünülebilir. Sanayide, asgari ücretle çalıştırılıyor. Bakın sanayide asgari ücretle çalıştırılmıyor. Eğer gerçekten, nitelikli ve kendine güveni olan arkadaşlarımız böyle bir paraya çalışmıyorlar. Hayat şartları daha iyi. Eğer bu arkadaşlarımız gerçekten kendilerine güveni yok, firmaya bir artısı yoksa elbette asgari ücretle çalışacak. Hiç olmazsa, bir makinenin başında olsun diye çalışacak. Biz bunu istemiyoruz. Buradaki arkadaşlarımızın her biri, makinesi ile entegre olması lazım. Ustabaşına veya mühendise her pozisyonda müracaat etmemesi lazım. Biz bunları istiyoruz.

Sayın Hekimoğlu; sanıyorum ki ben biraz geç geldim, o da aynı şeyleri dile getirmiştir diye umuyorum. Evet, bizim istediğimiz, tekniker arkadaşlarımızın özgüveni olsun, kendini yetiştirsın ve bizim sırtımızdaki yükün bir kısmını alsın. Biz her arkadaşımızı 2-3 tane ustabaşı diye nitelendirirsek, onların konumları hiç değişmeyecek ve sorunları devam edecektir diyorum ve teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Kenan GELİŞLİ

Sayın Başkanımıza bizde teşekkür ediyoruz. Uygulama ayağında verdiği değerli bilgiler için.

Ben kalırlar diye düşünüyordum ama Sayın Bakanımın programından kaynaklanan zaman sıkıntısı var. Sayın Bakanım, bir şeyler söylemek istiyorlarsa, kendilerine mikrofonu uzatıyorum. Buyursunlar Sayın Bakanım.

*Koray AYDIN
Trabzon Milletvekili*

Değerli arkadaşlar önce hepinize saygı ve muhabbetle selamlıyorum. Ben aslında bugün Trabzon'a başka bir program için gelmiştim. Ama arkadaşlar burada bu programın olduğunu söyleyince, ben de bulunmak bir havayı teneffüs etmek istedim. Tertip heyeti de lütfettiler, söz verdiler onlara da teşekkürlerimi, şükranlarımı sunuyorum.

Ben aslında çok şey söylemeyeceğim. Ama kısaca şunları sizlere ifade etmekte fayda görüyorum. Dünyada her şey üretim üzerine kurulu. Üretim olmadan hiçbir şey olmuyor. Üretim milletler hayatında en belirleyici vasıf haline geldi. Bir ülkenin ileri gidebilmesi kalkınabilmesi için üretmesi lazım, dolayısıyla sanayileşmek lazım. Bütün bunları yapabilmek için de nitelikli insan gücüne ihtiyaç var. İşte o nitelikli insan gücünün her şeyi tayin eden bir temel unsur olduğunu hepimiz biliyoruz. Zaten şu anda yapılan panel de, böyle bir temel ihtiyacın konuşulması ve tartışılması amacıyla yapılıyor.

Nitelikli insanı bulmak bugün dünyada da kolay bir şey değil. Onlar da çeşitli çözüm arayışları içerisinde. Problemi ortadan kaldırmak için dünyanın belki de her yerinde çalışmalar yapılıyor.

Türkiye'nin kendine has şartları var, kendine özgü bir havası var. Bu hava içerisinde aslında sıkıntılarımız belli, az da olsa dinledim. Birçoğunu yaşayan bir insan olarak, hayatın içinde ben de görüyorum. Bunun ortadan kaldırılabilmesi için, neler yapılması gerektiği konusunda ise bizim her alanda olduğu gibi bir temel eksikliğimiz; öngörülere dayalı bir gelecek planlaması yapılması konusunda çok temel eksiklerimiz var. Plan yapmak önündeki 3 yıllık, 5 yıllık, 10 yıllık, 20 yıllık ve uzun zaman dilimini planlayacak bunu hayata, geçirebilecek doğru ve sağlam stratejilere ihtiyacımız var. Bunu yapamadığımız için sıkıntı çekiyoruz.

Nitelikli insan hakikaten yok. Ama ben şunu da ifade edeyim. Bunu da bir kenara not olarak düşmüş olayım. Nitelikli insan kadar, eldeki insandan maksimum verim alabilecek bir düzenleme oluşturabilmeyi de düşünmek lazım. Bunu özellikle sanayi kesiminin kafa yorması gereken bir alan olarak görüyorum. Herkesten bu maksimum verimi alabilecek, onu zorlayacak ilave, takviye kurslar, moral değerleri, çalışma şartları, ücret politikaları ile çalıştırdığınız insana vereceğimiz heyecan, coşku, birbirini tamamlar ve bir bütünlük arz ederse, bazen eldekilerden de çok büyük verim elde ediliyor. Ben bunu hayatın birçok safhasında yaşamış bir insan olarak, gördüğüm bir ana kesit olarak, bu durumu da fırsat bilerek size aktarmış oldum.

Sözlerimi uzatmayacağım, Aslında bu konuda diyeceğim şeyler olabilirdi ama toplantınızın devam ettiğini de düşünerek, bu güzel toplantıyı tertip ederek, kıymetli hazirunu burada buluşturan bütün arkadaşlarıma, hepimiz adına teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunuyorum. Hepinizi de saygıyla selamlıyorum.

Prof. Dr. Kenan GELİŞLİ

Sanayicilerimiz kaliteli elemana iyi ücret verdiklerini söylüyorlar. Sayın Bakanımız da mevcut elemanlarımızın da hayat şartlarını, hayat standartlarını yükseltelim diyor.

Bir anımı paylaşmak istiyorum. Tatile gittik, çoluk çocuk bir tatil köyüne. Doçenttim o zaman. Maddi durumumuz kısıtlı olduğu için, fiks mönü aldık. Fiks mönü dışında, çay içseniz 10 lira, içecek alsanız şu kadar para, dalgalılık kursuna gitseniz büyük paralar. Tura çıksanız, bu kadar para. Çocuk dondurma istiyor. Dur oğlum

diyoruz. Hanım bir şey istiyor, dur diyorum. Canım dalgıçlık kursuna gitmek istiyor, gidemiyorum.

Bir Hollandalı grup var hepsine katılıyor. En sonunda dedim ki kardeş sen ne iş yapıyorsun, dedi ki ben inşaat teknikeriyim Hollanda'da.

Bizim Ülkemizdeki hayat standartları böyle. Ben Doçenttim çay bile içmiyorum. Mübalağa etmiyorum, çünkü çok yüksek fiyatlar. Onlar Avrupa'dan gelip, Hollanda'dan gelip bizim bütün faaliyetlerimize fazlasıyla katılıyorlardı. Çünkü bizim 3 katımız ücret alıyorlardı. Sayın Başkanımızın belirttiği gibi iyi elemana iyi ücret vermemiz lazım.

Bir de Sayın Başkanın belirttiği gibi öğrencilerimizin bu cihazları mezuniyetten önce, stajda tanıma imkanı olursa, mezun olduğunda böyle bir sıkıntı ile karşı karşıya kalmayabilir. Çünkü Üniversitelerde, çok pahalı cihazları bulundurmak mümkün değil.

Şimdi de sözü, hep sıkıntılı olarak ifade ettiğimiz Mesleki Teknik Ortaöğretim Kurumlarının yıllardır içinde olan, çok başarılı çalışmalara emek veren, Sayın Müdürümüz Orhan Genç Bey'e veriyorum. Buyurun Hocam.

Orhan GENÇ

*Trabzon Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi,
Denizcilik Anadolu Meslek Lisesi Müdürü*

Herkes dertli, dertli olmayan yok aramızda, yani hepimizin derdi var. Sanayici dertli, Ortaöğretim Kurumları dertli, Üniversiteler dertli, kaynağa erişmekte sıkıntı çekiyoruz.

Ben şöyle bir hatırayla başlamak istiyorum. Aslında bir sunum var, belki ikinci kısımda onun üzerinden gideceğim ama hatırayla başlamak istiyorum. Birkaç yıl önce bir köyde mesleki rehberlik ve yönlendirme faaliyetleri yapıyoruz. Bütün ilköğretim okullarının 8.sınıflarında okuyan çocuklarımızın, önlerindeki mesleki teknik eğitim fırsatlarını tanımaları açısından bir program yaptık. Bu programda son sınıflarda okuyan bütün çocuklar, meslek okullarını, meslek liselerini geziyorlar.

Bir okulumuz geldi, son sınıfta 300 tane öğrencisi var. 30 öğrenci ile beraber geldiler. Dedim ki; Bu programa sizin 300 öğrenci ile katılmanız gerekiyordu, neden 30 öğrenci ile katıldınız. Bana okul müdürü ve rehber öğretmenin sonuç olarak verdiği cevap şudur. **“Bizim meslek okullarına, meslek lisesine gidebilecek öğrenci profilimiz bunlardır”**. 300 kişinin içerisinde budur.

Peki, diğer çocukları niçin buraya getirmediniz? Keşke onlarda önlerindeki eğitim fırsatlarını bilselerdi dedim. Biz onları buraya getirseydik, veliler bize saldırırdılar. Veliler alınırlar, velilerle başımız derde girer. Bizim meslek okullarına giderecek öğrenci mevcudumuz bu kadardır.

Son sınıflarda okuyan öğrencinin, ancak yüzde 10'una Mesleki Eğitim ile ilgili önlerindeki fırsatları tanıma zihniyeti, tanıtmaya zihniyeti değişmediği müddetçe, ne Mesleki ve Teknik Eğitimde ki sorunları çözebiliriz ne de, sanayi ve sektörlerin aradığı niteliklerdeki talepleri karşılayabiliriz. Ben bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sözüme böyle giriş yapmak istedim. Yani sözlerime böyle başlamam gerekiyordu.

Milli Eğitim Bakanlığının, Mesleki ve Teknik Eğitimde ilgili misyonu, sektörlerin iş gücü taleplerini, Mesleki ve Teknik Eğitim ile karşılamak. İsteyenleri meslek sahibi yapmak, ulusal ve uluslararası standartlara uygun, mesleki yeterliliğe sahip işgücü yetiştirmek, mesleğe değerli kılmak için strateji ve politikalar geliştirmektir. Bu çerçevede içerisinde 2010 senesinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan "Mesleki ve Teknik Eğitim Eylem Planında" Mesleki ve Teknik Eğitimin iş piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda verilmesi, eğitim istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi, hayat boyu öğrenme anlayışının aktif işgücü piyasasına etkin olarak uygulanması.

Hocam, Veysel Hocam bir şey söyledi, dedi ki: biz artık mezunların diplomalarına Tekniker unvanı yazmıyoruz. Mühendislerin mezuniyet diplomalarına Mühendis yazmıyor dedi. Bölümünü bitirdi, alanındaki eğitimi tamamladı diyor. Bir yeterlilikten bir akreditasyondan bahsettiler.

İşte bu noktada şu geliyor aklıma, bir ağabeyimiz şöyle diyor. **"Diploma, raf ömrü sınırlı olan süte benzer."** İlk üretim tarihi, son kullanma tarihi vardır. Bilginin, bilgi ve teknolojinin bu kadar hızlı bir değişim yaşadığı bu çağda, bu günde artık diploma çok önemli bir şey, çok önemli bir araç değildir. Diplomanızın size kazandırdıkları sizi ancak 5-6 ay idare eder. Sizin yaşam boyu kendinizi sürekli yenilemeniz ve geliştirmeniz mecburiyeti var. Çünkü yaşam devam ettikçe, yeni bilgiler, yeni teknolojiler sürekli hayatımızda yer alıyor. Her teknoloji, her yeni ürün, yeni beceri istiyor, yeni bilgi istiyor, yenilenmek istiyor. Dolayısıyla sadece diplomalılar değil, üniversiteliler değil, meslek liseler değil, meslek liseleri ve meslek okullarının dışında, alaylı yetişenlere de bir fırsat doğuyor bu vesileyle.

Veysel Hocam, MYK'nın getirmiş olduğu yeni anlayıştan, 5544 den bahsetti. Birazcık ta benim konumun içerisinde, bu konuya değinmek vardı. Buradaki amaçlarımızdan bir tanesi de Ulusal Yeterlilik Çerçevesine uygun vasıflarda insan yetiştirmektir. Ama biz nasıl okullarımızda yetiştiriyorsak, okul sistemi dışında da kendisine yetiştiren dahiler var. Onların da kendilerini, kendi yeterliklerini test edebilecek yeni bir sistem den bahsediliyor. Yani 5. inci seviye, 6. Seviye de kazanılan deneyimlerin belgelendirilmesi mümkün olacak.

Celal Bey, çok namı değer işadamı, Hekimoğlu Celal Amca'daki tecrübe, onlarca Mühendis de yok, onlarca bilim adamında da yok. O kadar engin bir tecrübe var, o kadar engin bir bilgi birikimi var. O birikimin, o tecrübenin tanınırlığını sağlayan yeni bir sistem. Akreditasyon ya da yeterlilik, yeterliklerin sertifikalandırılması. Onun için hiçbir şey okulda başlayıp okulda bitmeyecek. Hayat devam ettiğini müddetçe de öğrenme devam edecektir.

Bizim eylem planında, eylem planımızın bir bölümünde de Ulusal Yeterlilik Çerçevesinin oluşturulması, Ulusal Meslek Standartlarına göre eğitim programlarının güncellenmesi ve uyumlu hale getirilmesi var. Mesleki Eğitim Öğretim Kurum ve Kuruluşlarının Akreditasyonu gibi bir hedefimiz var. Bu çerçevenin içerisinde, şu anda Mesleki ve Teknik Eğitimin kalitesinin artırılması ve geliştirilmesi ile ilgili projemiz var. Avrupa birliği tarafından finanse edilen ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın yürüttüğü ve benim okulumun da 30 tane pilot okuldan birisi olarak yer aldığı proje yürümektedir.

Bu çerçeve içerisinde bir takım programların MEKEP'le başlayan yenileme çalışmaları METEK'le devam ediyor. Biraz da zihniyet değişimine gidilmesi gibi bir şey.

Ayrıca, bizim bölümlerimizin, okullarımızın Uluslararası Yeterliklere uygun, Uluslararası Standartlara uygun akredite edilmesi gibi bir çalışma başlatılması, arzu ediliyor. Bununla ne yapacağız. Bununla sizin gibi gençlerin, arkadaşlarımızın yeterliklerini uluslararası ölçeklere göre tescil edeceğiz. Ve ondan sonra onların alacağı sertifika, yeterlilik belgesi onların yeşil pasaportu olacak. Onlar dünyanın her yerinde, diledikleri gibi iş edinebilme imkanı olacak.

Ama bu yeterlilik kriterleri Avrupa Yeterlik Çerçevesine uyumlu yeterlik kriterleri olacak. Bu yeterlik kriterleri dünyanın öteki ucundaki ülkelerdeki meslek standartlarına uygun olacaktır. Bizim meslek standartlarımızla diğer ülkelerdeki meslek standartlarının mutlaka birbirine uyumlu olması lazım.

Hocam ifade etti. Ben 420 olduğunu bilmiyordum. 420 mesleğin standartlarının hazırlandığını ifade etti hocam. Sevindirici bir gelişme. Ama bütün herkesin, hala çalışanların ve aday olan arkadaşlarımızın bu sisteme hazır olması, hazırlıklı olması lazım. Umuyor ve inanıyorum ki o zaman sanayicilerimizin ve sektörün arzu ettiği yeteneklere uygun işgücü bulunabilecektir.

Ben akreditasyonla ilgili çok bir şey söylemek istemiyorum. Zaten 2010 yılından itibaren Türkiye'de Mesleki Eğitim yönünde olsun, Mesleki Yükseköğretim yönünden olsun bir Bologna Süreci başladı, akreditasyonla ilgili. Bizde zorunlu olarak önce Yükseköğretim de sonrada, diğer meslek yüksekokullarında bu çerçeve içerisinde akredite etmekle mükellefiz. Böyle bir organizasyon var.

Bizim sanayicilerimiz diyor ki, sürdürülebilir büyümenin dinamiğini verimlilik oluşturuyor. Büyümenin artışı ise, bilgiye teknolojiye ve üretime yatırım yapanların ödüllendirildiği bir sistemin oluşturulmasını gerektiriyor. Yani bizim büyümemiz için verimlilik gerekiyor. Verimlilik içinde nitelikli işgücü gerekiyor, nitelikli insan gerekiyor.

Şimdi bireyler bazında bilgi ve beceriyi esas alan istihdam, firmalar bazında ele alındığında bilgiye yatırım yapanları ödüllendiren ekonomik ve sosyal bir ortam. Ülke düzeyinde ele alındığında ise, yeniliklere açık yaratıcı ve takım çalışmasına yatkın bireyler yetiştiren bir eğitim sistemi, Türkiye'nin sürdürülebilir büyüme ve kalkınma evresinde hayati önem taşımaktadır diyor, Arif Çolak Hocamız.

Peki, bütün burada biz neredeyiz, kendi fotoğrafımızı çektiğimiz zaman biz bunun neresindeyiz. Yeni yüzyılda insanlarda aranan beceriler şöyle sıralanıyor:

Eleştiren, düşünen insan, problem çözen, karar verebilen, araştırma ve sorgulama yeteneği olan, iletişimi yüksek, yardımlaşan, yetki ve sorumluluk alabilen, inisiyatif alan, verimli, bilgi okuryazarı, yaratıcı, yenilikçi vs. bu günümüz insanında özellikler.

Benim okulda neler oluyor. Benim okulda bir işte istihdam edilen mezunların oranı çok düşük. Okuldan mezun olanların %55,68'i meslek yüksekokullarına gidiyor. %5'i lisans programlarına gidiyor. Böylece %61'i otomatik olarak Yükseköğretim Programlarına geçiyor.

Geri kalanlarından da otomotiv, metal, tesisat teknolojisi, elektrik-elektronik bilişim, dericilik, makine, inşaat, ahşap ve harita alanlarından mezun olup, işini severek, isteyerek yapan herkese iş var.

Ben sanki genç arkadaşlarımı daha fazla görüyorum. Onlara hitap etmek istiyorum. Bir kere şunda hemfikir olalım. İşini söverek yapan hiç kimse başarılı olamamıştır, bu duyulmamıştır. İster Tekniker ol, ister Mühendis söverek başarılı olamazsınız. İşini seven herkes alaylı da olsa yetişiyor, mektepli de olsa yetişiyor. İş sevmeyen, benimsemeyen başarmanın imkanı yoktur.

Bu alanlarda iş var. Bu alanlardan mezun olan herkes isterse Trabzon'da da, İstanbul'da da, dünyanın diğer ülkelerinde de iş var. Yeter ki vasıflı olsun. Yeter ki, o becerilere, o niteliklere sahip olsun.

Şimdi gelen öğrencilerimize bir bakalım. Nitelikleri konusunda ne düşünüyoruz, ne söyleyebiliriz. Hocalarımızdan bazıları anlattılar. Kenan Hocam özellikle vurgu yaptı. 9. sınıf öğrencisi olan arkadaşımız 9. sınıfa gelirken nasıl geliyor. Hiçbir Anadolu Lisesine, Fen Lisesine, Sosyal Bilimler Lisesine, Öğretmen Lisesine gidemeyen çocukların en son tercih ettiği okul olduk.

Biraz önce söyledim, bir öğretmen, bir okul müdürü, bir rehber öğretmen diyor ki, bizim bu okula gelebilecek öğrenci profilimiz bu diyor. 300 tane son sınıf öğrencisinden 30 taneyi yönlendiriyor. İşte böyle bir durum, en son eleğin altındaki arkadaşlar. Ben onları eleştirmiyorum, Türkiye'nin gerçeği bu. Bu çocuklar bizim, ben onları yadırgamıyorum. Ama öğrenci profili bu.

Hocamla konuştuk, biz Teknoloji Fakültelerini büyük bir nimet, büyük bir varlık, büyük bir zenginlik, bizim için büyük bir fırsat olarak değerlendiriyorduk. Geçen sene gittik hocamı ziyarete. Hocam dedi ki, Meslek Liselerine verdiğimiz kontenjanı %60'dan %40'a, %40'dan, %30'a indireceğiz dedi. Dedim ki hocam niye? Akademik olarak sizin öğrencilerin seviyeleri çok düşük dedi.

Niye biliyor musunuz? Meslek Yüksekokullarına sınavsız geçiş, çocuklarda hedef tayininde dip yaptırdı. Öğrenciler ellerini, kollarını sallaya sallaya gidiyor. Zaten 9.sınıfta başlıyor, gelen öğrenci profili belli, elini kolunu sallayarak başlıyor, 12.sınıfta mezun oluyor. Mezun olunca da benim okulumun % 55.68'i meslek Yüksekokullarına sınavsız gidiyor. Orda da 3,2 sene yerinde patinaj yapıyor. Bir adım ileri gittiği yok. Çoğu da sistem dışında kalıyor.

Halbuki benim okuduğum okulda öyle değildi. Şu anda Trabzon'u benim dönemimde Meslek Lisesini bitirenler yürütüyor. Samimiyetle söylüyorum Türkiye'yi de. Niye hedef vardı.

2012 den sonra, Meslek Lisesi mezunlarının önündeki katsayı engelinin kaldırılmasıyla, öğrencilerimize hedef olarak Meslek Yüksekokullarını görmeyin, bu okullar ile ilgili düşüncelerinizi kapatın, daha yüksekleri hedefleyin demeye başladık. Bu yaklaşım sonucunda benim okulumda, Teknik Liseye gelen öğrenci sayısı, 50 den 120 ye çıktı. Teknoloji Fakültelerine giden öğrenci sayısı 20'ler civarında şimdi. Daha önceleri 1 idi, 2 idi, 3 idi, 5 idi.

Onun için biz, öğrencilerin teşvik edileceği, başarılı öğrencilerin gelebileceği, önlerine gerçekçi hedefler koyabileceğimiz yeni bir sistem geliştirmemiz lazım.

Devamsızlık sıkıntısı hat safhada. Meslek Liselerinin sayısı artıyor, Meslek Lisesine giden öğrencilerin sayısı artıyor ama nitelik düşüyor. Dolayısıyla temelde ciddi sıkıntı var. Bunları kısaca sıralarsak:

İletişim ve problem çözme becerileri düşük, güvenilir olmama, olması gereken insanların olması gereken yer, alan dal seçimlerinin yanlış olması. Okul sanayi işbirliğinin yapılacağı işletmelerde, eğitim sürelerinin kısa olması.

Bazı işletmelerin öğrencilere ücret ödememesi veya düşük ücret ödemesi. İşletmelerde belgeli usta öğretici çalıştırılmaması. Ulusal ve Uluslararası rekabet şartlarında ki hızlı gelişme ve değişimler. Mesleki eğitim kurumlarındaki donanım eksikliği. İşletmelerin, malzeme, insan kaynakları ve tecrübelerinden yararlanma noktasında yeterince cömert davranmamaları, vb.

Okullarda bulunmayan bazı teknolojilere sahip olan işletmelerin, imkanlarını öğrenci ve öğretmenlere sunması. Okul sanayi işbirliğinin güzel tarafı.

Bazı işletmelerin yükümlülük alarak, işletmelerinde beceri eğitimi sonrası öğrencilerimizi istihdam etmesi. Okul işletme, okul sanayi diyalogunun güzel tarafı.

En son benim okulumda Arçelik 2 milyon civarında bir yatırım yaptı. 1-2 ay önce açılışını yaptık. Bu diyaloglar sonucu. Şu anda Arçelik fabrikalarındaki Teknisyenler, Teknikerler konuya göre, İstanbul'dan geliyorlar, Trabzon'da okuldaki öğrenciye eğitim veriyorlar. Hangi konuda beceri eğitimi verilmesi gerekiyorsa, o konunun uzmanları İstanbul'dan geliyor. Elektrikli ev aletleri bakım onarım alanındaki öğrencilere birebir beceri eğitimi veriyorlar. Onlarla beraber söküyor, takıyor, test yapıyorlar. Uygulama yapıyorlar.

Çocuklar mezun olduktan sonra, bu fabrikalar, bizim bu mezunlarımızı, kendi işletmelerinde istihdam etme garantisi veriyorlar. Stajlarını kendi işletmelerinde yaptıracaklar. Yine servislerinin vasıflı eleman ihtiyacını, bu öğrencilerden karşılayacaklar.

Bu güzel diyalogların sonucu, otomotiv sektöründe faaliyet gösteren birçok işletmede mezunlarımıza istihdam sağladık. Şöyle bir örnek vereyim. Tunalar Otomotiv de çalışanların yüzde 98'i, Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumu mezunları, ya da Meslek Lisesini bitirdikten sonra Meslek Yüksekokulunu bitiren çocuklardır. Bu okul sanayi işbirliğinin güzel tarafı.

Okul sanayi işbirliğinin Trabzon'da güzel bir örneği daha var. Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası'nın içinde Mesleki ve Teknik Eğitim Komitesi'nin oluşturulmuş olması. Servet bey bu komitenin başkanı, Orhan Baki Beyde bu komitenin içerisinde, yine Süleyman Atasoy Bey burada bu komitede yer alıyor. Rol modellerle öğrencilerimizin buluşturulması sonucunda, öğrencilere yeni ufuklar açılıyor.

Adı verilecek çok kişi var. Hocam müsaade edin bir şey söyleyeyim. Bir Teknik Öğretmen arkadaşımız var, arka sıralarda Süleyman ATASOY iş için İstanbul'a gitmişti. Dedi ki bir adam buldum, bizim okul mezunu ve makine üretimi yapıyor. Biz bunu çağıralım Trabzon'a gelsin çocuklarla sohbet etsin, ufuk açsın çocuklara.

Dedim ki olsun. Telefona rica ettim. Hayrettin bey; uçak biletinizi ben mi alayım, siz mi gelirsiniz dedim. Olur, mu? Hocam. Ben uçak biletimi alır gelirim dedi. O zaman, buyur ağabey dedim, biz sizi bekliyoruz.

O ara bana bir şey sordu. Dedi ki Mustafa Hocam ne yapıyor. Dedim Mustafa Hocam miadını doldurmuş. Sen boş ver, Mustafa Hocayı, sen Mustafa Hocayı unut gel. Dedi ki "**dema öyle, dema öyle**". Dedim ki, niye. Dedi ki, biz okulda okurken ayağımdaki ayakkabı delinmiş, çoraplarım yırtık, onlar, öğretmenler gördüler bana ayakkabı aldılar. O Mustafa Hoca kendi öğretmenleriyle bana ayakkabı alan adam.

İşte, okula geldiğinde ayağında ayakkabısı olmayan çocuk, şu anda 26 tane Dünya ülkesine, Türkiye'de ürettiği makineleri satıyor. O kişi ile çocukları buluşturmamız, çocuklara hedef tayin ettiriyor.

Celal Amca'yı çağırıyoruz, Celal Hekimoğlu'nu hayat hikayesini anlatıyor. Çocuklarımızın gözleri fal taşı gibi açılıyor. Diyor ki bak Celal Amcanın hikayesi, benim hikayemle eşleşiyor. O da "fakr-u zaruret" içerisinde bu işe başladı. Ben de Celal amca gibi yapabilirim. Onun için çocukların gençlerin rol modellerle buluşturulması, bize önemli avantaj sağlıyor.

Şimdi son olarak, kalitenin geliştirilmesi yönünde ne önerelim diye, bir iki söz söyleyip kapatacağım, Hocam.

Sektörün okullardaki etkinliğini artıracak bir yapının oluşturulması lazım. Danışma kurulu diyorum ben buna.

Bizdeki Öğretmenlerin, Üniversitelerdeki Akademisyenlerin ve Meslek Yüksekokullarından mezun olanların, sektör deneyimi sahibi olduktan sonra, sektöre girmeleri; İşletmelerin çalışanlarına sunduğu eğitim imkanlarından, bizim öğretim elemanlarımızın istifade etmesi; meslek okullarında alan tanıtımı ve yönlendirme faaliyetlerine biraz da önem verilmesi; bu 8 ve 9 uncu sınıftaki öğrencilerin dilediği mesleklerde kendilerine test etmesi için staj imkanının sağlanması; 8 sınıftaki çocuk ortaokulda iken, ilgi alanı test etsin, yeteneğini keşfetsin, şu anda bizim yönlendirme ya da yerleştirme sistemimiz yanlış, baştan sonuna kadar yanlış.

Sınıf geçme derecesine göre, çocuğa bölüm tayin ediyoruz. Orada bir yanlışlık var. Milli Eğitimin temel amacı, çocuğun ilgi ve yeteneğinin olduğu alanlarda eğitim görmesini sağlamaktır. Ama fırsat vermiyoruz. Mutlaka, çocukların kendilerine test edebilecekleri bir imkan sağlanması gerekiyor.

Öğrenme çıktılarının bağımsız birimler tarafından test edilmesi, gerektiğini düşünüyorum. İşletmelerde meslek eğitiminin planlanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi konusunun, tamamen özel sektöre bırakılması, Odalara bırakılmasının öneriyorum. Her işletmede en az bir usta öğretici bulundurmanın, şart olduğunu söylüyorum.

Netice olarak şöyle söylüyorum. Sektörün elini taşın altına koyması lazım. Mesleki eğitimde kesin taraf olması lazım. Hangi seviyede olursa olsun. Eğer arzu edilen nitelikte istihdam edilebilecek bir işgücü beklentileri varsa, mesleki eğitimde, özellikle uygulamalı eğitimde, sektör mutlaka taraf olmalı. Elini taşın altına koymalı.

Bu vesileyle hepinize saygılarımı sunuyorum, sözü uzattım özür diliyorum, teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Kenan GELİŞLİ

Evet, Orhan Hocam özellikle genç arkadaşlarım için hedef belirlemenin çok önemli olduğunu vurguladı. Zamanı geçirdik epey uzattık, müşteri kaybediyoruz, salondan ayrılanlar oluyor. Sondan bir önceki konuşmacımız, Trabzon Barosu Adına Sayın Avukat Mesut İskenderoğlu, Mesut Bey şöyle kısaca bize bir toparlayıverin. Teknikerlerin sorunları ile ilgili ne söyleyeceksiniz. Buyurun söz sizin.

*Avukat Mesut İskenderoğlu
Trabzon Barosu Avukatı ve İskenderoğlu
Hukuk Bürosu*

Merhabalar öncelikle herkese saygılar sunarak konuşmama başlamak istiyorum. Zamanımız da sınırlı. O yüzden toparlayıcı, kendi adıma konuyu özetleyen, ortaya çıkaran bir konuşma yapmak istiyorum.

Konuşmamda öncelikle, çalışma hukuku ve çalışanların hakları konusunda, Uluslararası Hukuktan başlamak üzere, genel bir özet yapacağım. Ondan sonrada ülkemizdeki hukuki düzenlemeler konusunda birkaç bilgi verip, İnşallah konuyu toparlayacağız.

Çalışma Hukuku denilince, bu alandaki hukuk özellikle Avrupa'daki Sanayi Devriminden sonra gelişen bir hukuk olmuştur. Bizim ülkemizde çalışma hukukuna dair düzenlemeler, özellikle bu zamandan sonra somutlaşmaya veya kanunlara girmeye başlamıştır.

Uluslararası Hukuka baktığımız zaman, dünya çapında ilk kurulan, çalışma ilişkilerini düzenleyen örgüt olarak, malum çoğumuzun bilmiş olduğu İLO denen bir örgüt var. Bu örgüt 1919 yılında kurulmuştur. Şu an, dünya çapında yapılan işçi işveren ilişkileri ve çalışılan iş kolunda ki asgari şartları düzenleyen bir örgüt olarak, çalışmalarına devam ediyor.

Çalışma hukukuna ilişkin düzenlemeleri biz yine, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesin de görüyoruz. Yine bu beyannamede de ve özellikle Uluslararası Hukuktaki düzenlemelerin özünde şu var. Bir çalışma ilişkisi içerisinde, düzenlemeler genel itibarıyla ne olmalı, yani bu konunun şartları konularak şu amaçlanmış. İşçi-işveren arasındaki ilişkiler, çalışan-çalıştıran arasındaki ilişki, kişilerin inisiyatifine bırakılmamaya çalışılmış. Bunun özünde yatan temel gerekçe bu.

Burada bir adalet sağlanmaya çalışılmıştır. İşçinin hakkı işverene yedirilmeme, işvereni de işçinin elinde bir oyuncak haline dönüştürmeme gibi bir durum gözlemlenmiştir. Adil bir düzenlemeye gidilmesi esas düşüncelerden birisidir.

Bu noktada yine Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa Birliğinin bu alanda yapmış olduğu bazı protokollerle beraber, bu alandaki düzenlemeleri de yasalaştırılmaya çalışılmış. Çünkü bunların temel gerekçesi, demin de kısaca belirtmeye çalıştığım üzere, gerçekten sanayi devriminden sonra, güçlü işveren karşısında, işçilerin durumu idi. Bakıldı görüldü ki, işçiler son dönemde ciddi anlamda ezilmeye ve özellikle ücret konusunda haklarını gasp edilmeye doğru bir gidişat var. Bu durum söz konusu olunca, bu anlamda asgari bir düzenlemeye ihtiyaç olduğu görüldü. Ardından gerekli düzenlemeler yapıldı.

Bu konuda, ülkemizin de taraf olduğunu biliyorsunuz. Avrupa İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi olsun, Birleşmiş Milletlerde yapılan düzenlemeler de olsun ve

yine Avrupa Birliğindeki yapılan düzenlemeler, bizim ülkemiz hepsine taraf. Anayasasının 90. maddesine göre de Uluslararası Sözleşmeler, bizim yerli kanunlarımız hükmündedir.

Buralarda özellikle işçi işveren arasındaki, çalışanlar arasında, adaletin tesis edilmesi için değişik düzenlemeler yapılmıştır. Bu sözleşmelerde özellikle ücret dengesi, kıdem ve dereceye uygun bir gelirin kişiye tanınması önceliklidir. Çalışma süreleri konusunda gerçekten, insan onuruna yaraşır düzenlemeler yapılmıştır. Bugün bizim ülkemizde hale eksiklikleri hissedilen bağlayıcı kurallar tanımlanmıştır.

Bizim anayasamızda da işçi işveren konusu ve çalışma konusu unutulmamıştır. Şu anda değiştirilmesi gündemde olan 82 Anayasamızın 49. Maddesinde, çalışma hukuku konusunda şu hüküm düzenlenmiştir. Bunu size okumak isterim. Çalışmayı çok ilginç bir şekilde tarif etmiş Anayasamız. Bence de doğru aslında. **“Çalışma, herkesin hem hakkı, hem de ödevidir”** diyerek, konuya iki taraflı olarak bakmaya çalışmış. Çalışmayı bir tarafın hakkı olarak gördüğü gibi, bir bakıma, onun da bu hakkına karşı, çalıştırmanın haklarını da gözetmiştir. Biliyorsunuz hak ve yetki hukukta her zaman karşılıklı denge içerisinde gözetilmiştir. Çalışmayı hem hak hem de ödev göstermiştir.

Anayasamız ücrete ilişkin olarak da şunu demiştir. **“Ücret emeğin karşılığıdır, Devlet çalışanların yaptıkları işe uygun, adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanması için gerekli tedbirleri alır.”**

Şu anda ülkemizde, daha yapılması gereken bir iş hukukumuz var, Devlet Memurları Kanunumuzdaki düzenlemeler var. Ancak bu düzenlemeler şu anda gördüğüm kadarıyla, mahkemelere yansıyan olaylardan da gördüğüm kadarıyla, genel itibarıyla söylüyorum. Ne işvereni memnun ediyor ne de işçiyi memnun ediyor.

Burada sorunları dinledik, Bakıyorsunuz bir tarafta kaliteli personel bulamamaktan şikayet eden bir işveren var. Diğer tarafta, çalıştığı işin karşılığını yeterince alamadığını iddia eden, pirim veya diğer özlük haklarıyla kendisini güvende hissedemeyen çalışanlar var.

Günümüzde bireyselleşme artı. Ama bireyselleşmenin artması ile beraber aslında kişilerin özgürlüklerini kullanırken, haklarını kullanırken, örgütlü bir yapıya olan ihtiyaçlarını da artırmıştır. Bunu görmemiz lazım hepimizin. Bu tip örgütler, zamanımızda geçmişten çok daha önemli hale gelmiştir.

Bireyler, evet bugün birçok haklarla donatılmış, ama tek başına bir şeyler yapması çok zor hale gelmiştir. Karşı tarafta güçlü bir örgüt var. Sermaye. Sermayeyi kötülemek için söylemiyorum. Dünyadaki ticari hayatın geldiği nokta itibarıyla, çok daha fazla güçlenmiştir. Bunun karşılığındaki birey, yani işçi ve çalışan durumunda olan kişi de kendi haklarını, artık tek başına savunma konusunda yetersiz kalmıştır. İnsan Hakları var elbette. Ama çalışanların, örgütlü olarak bunları savunmasının mecbur bir hale geldiğini, hep düşünmüşümdür.

Bu konuda benim genel olarak söyleyecek olduğum şeyler bunlar. Bunun ötesinde şunları da eklemek istiyorum. Ben de serbest bir avukatım, yanımda insanlar çalışıyor. Bizim 15 kişilik bir hukuk büromuz var. Burada söylenenlere bende katılıyorum. Bugün yardımcı insan bulmak gerçekten zor.

Belediye Başkanımız söylemişti, herkes avukat, doktor olmak istiyor. Ama kimse avukat yardımcısı veya başka bir şeyin yardımcısı olmak istemiyor.

Bu konu bence ülkemizin en önemli ihtiyaçlarından birisi. Bu konuda bir zihniyet değişikliğine, gerçekten acil olarak ihtiyacımız var. Bunu özellikle söylemek istiyorum. Çünkü şu anlayışı bir kenara bırakmamız lazım geldiğini düşünüyorum. Hukuk da buna bağlı bir şekilde değişmeli.

İnsan hayatında, okuyan çocuklara, okuyan gençlere şöyle bir şey söylenir. “Sen hele okulu bitir, hayat o zaman başlar” diye. Ben bu düşüncede değilim. İnsan hayatı doğmakla başlar. Bu nedenle de hayatın her aşamasını, hayatın içindeymiş gibi yaşamalı ve o sorumluluk duygusu içerisinde, üretmeyi bilmemiz gerekiyor. Bu hukuki düzenlemeler de, buna paralel olarak yürütülmeli.

Bu anlamda, artık bilgiye ulaşmanın en kolay ve ucuz dönemindeyiz. Bir konu hakkındaki bilgi almak için Google’ ye yazdığınız zaman, bu soruya en fazla 2 saniye içerisinde cevap veriyor.

Biliyorsunuz, bazen mülakatlar yapılıyor, belli konularda sorular soruluyor, ona göre bir belirleme yapılıyor. Şunu demek lazım bana Google’da 2 saniyede cevabı bulunacak soruyu sorup, benim neyimi değerlendireceksin. Zamanımızda, eğitim sistemimizi de, hukuksal düzenlemeleri de muhakeme yeteneğini artıracak şekilde ve biçimde, düzenlememiz gerektiğini düşünüyorum.

Teknikerler konusuna döndüğümüzde, Teknikerlerin yetki ve ücretlerinin, gerçekten, demin saymaya çalıştığım **“Uluslararası Hukuk Düzenlemelerinde olduğu gibi, kariyerine, kıdemine ve derecesine uygun ve dengeli olmadığını”** görüyoruz.

Bu anlamda, örgütlenmelerin önünü açacak, bu noktadaki hakların daha genel ve sağlam savunulacak yapılanmaların önünün açılması gerekir. Bu, Oda kurulması şeklinde olur, farklı şekilde yapılacak düzenlemeler ile olur, mutlaka yapılmalıdır.

Bunu ancak şu şekilde algılamamız lazım. Kendimize ayrıcalıklar yaratacak bir yapı oluşturmaya çalışmaktan öte, hakikaten hakları koruyucu bir sistem içerisinde bunların yürütülmesi gerekir. Bu anlamda her iki tarafında çalıştıran ve çalışanların da, karşılık fikirlerinin çıktığı, ülke menfaatlerinin gözetildiği bir yapılanmaya ihtiyaç vardır diyor ve herkese saygılar sunarak sözlerimi tamamliyorum.

Prof. Dr. Kenan GELİŞLİ

Orhan Bey Mesut Bey diyor ki örgütlenirsiniz hakkınızı ancak alabilirsiniz. Ancak salonun yarısı boş. Binlerce tekniker var, üyelerimiz tam katılmamışlar.

Her şey konuşuldu, her şey ortaya döküldü. Bu toplantıyı organize eden Teknikerler Birliği Genel Başkanı Sayın Ertan Kılıç Bey’e toparlaması için sözü bırakıyorum. Buyurun Ertan Bey.

Ertan KILIÇ

Teknikerler Birliği genel Başkanı

Sayın Başkanım, Çok Kıymetli Panelistler, Değerli Hazirun. Bugün burada yine bir ilk yaşandı. Trabzon Şubemiz çok güzel bir çalışma yürütmüş. Bu çalışmaya destek veren akademik çevreye, iş dünyasına, hukuk dünyasına, Meslek Lisesi, Mesleki Teknik Eğitim Okul Yöneticilerine, Meslek Yüksekokulu Yöneticilerine ve Üniversitelerimizin Değerli Yöneticilerine teşekkür ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Trabzon Şubemizin, Sayın Şube Başkanımızın şahsında, tüm Yönetim Kurulunu ve Üyelerini tebrik ve takdir ediyorum.

Teknikerler Birliğinin kuruluşu da Trabzon'da yoğrulmuştu. Bugün yine bir ilki başardı. Bizim de Ankara'da benzeri bir takım çalışmalarımız, atmış olduğumuz imzalarımız var. Bunlardan bir tanesi: Uluslararası boyutta iş sağlığı ve güvenliği konusunu ele aldık. Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Fırat Üniversitesinden katılımcılar vardı. Yurtdışından Almanya başta olmak üzere, firma sahipleri ve katılımcılar vardı.

Kısa bir örnekle gireceğim. İş sağlığı ve güvenliği konusunda yasa çalışmaları yapılırken, lisans mezunlarına, önlisans mezunlarına ve ortaöğretim mezunlarına, çalışma hayatı ile ilgili, İş Sağlığı ve Güvenliği alanında bir paylaşım, taslakta, yasa taslağında yer almaktaydı.

Ancak her ne hikmetse, Sayın Çalışma Bakanımız ve Müsteşarı ile görüşmemize rağmen, Müsteşar Yardımcısı, Mühendis taassubundan kendini sıyıramamış, beynini sadece kendi işine, kendi makamına, koltuğuna takmış bir yönetici yüzünden, bugün meslek yüksekokulu ve ortaöğretim mezunları bu yasadan soyutlanmıştır. Huzurlarınızda kınıyorum. Yasa yapıcılarına da bu yasanın ölü bir doğum olduğunu, eksik bir doğum olduğunu, yeniden ele alınması gerektiğini bu kürsüden ifade ediyorum.

Kalkınma diyoruz. Kalkınma bir tür hedeftir, kalkınma ihtiyaçtır, kalkınma istektir, kalkınma her şeyden önce bir zorunluluktur. Siz kalkınamadığınız müddetçe başka uluslar, başka ülkeler sizin üzerinizde, her türlü etkinliği hissettir. Sizler maalesef geçmişte, eski çağlarda yaşandığı üzere köle kalmaya devam ederseniz.

İşte “Teknikerlik Eğitimi” bu köle düzeninden kurtulmayı planlayan bir model olarak seçilmiş ve Amerikan Modeli hedef olarak alınmıştır. Yüksek Öğretim Kurumu da bu Amerikan modelini, ülkemizde 1942 yılından itibaren uygulamaya başlamıştır. 12 Eylül İhtilalinden sonra, yeni bir Anayasa ile meslek yüksekokulları üniversite bünyesine alınmıştır. 2547 sayılı yasa ile meslek yüksekokullarının öğrenim hayatına devam etmesi sağlanmıştır.

Meslek yüksekokullarının elbette ki sorunları vardır. Araç-gereç sorunları, tesisat sorunları, öğretim elemanlarının, yöneticilerinin sorunları var. Eğitim hayatında öğrencilerin sorunları var.

Ancak günümüz itibarıyla özetlemek gerekirse: **“Meslek yüksekokulları ve mesleki teknik eğitim, siyasiler için yatırım kapısı, yerel yönetimler için gelir kapısı, YÖK için kadro kapısı, iş adamları için nitelikli fakat ucuz iş gücü kapısı, aileler için umut kapısı, teknikerler için, zulüm kapısı”** olmaktan öteye gidememiştir.

Burada çok değerli sanayicilerimizi, işverenlerimizi, eğitimcilerimizi tenzih ederek söylüyorum. Biraz önce söylediğim söz genele şamil bir sözdür. Ancak gerçekleri konuşmamız lazım. Hani derler ya, “gerçekler acıdır” diye.

Mevlana ne güzel demiş “hamdım, piştım, yandım elhamdülillah”. Eğer biz pişmezsek çiğ kalırız, ham kalırız. Bu gün çiğiz maalesef. Tablo bu. Çiğ kalmamak için pişmek gerekir, pişmek için de yanmak gerekiyor. Eğer bir ateş olmazsa, bir odun olmazsa, bir yakıt olmazsa hiçbir şey pişiremeyiz. Nihayetinde bir enerji olmalı. İşte Türkiye’yi ileri çağ seviyesine çıkaracak, çağdaşlarının arasında rekabeti kolay kılabilcek işgücü, teknikerlik ve teknisyenlik eğitimidir diye düşünüyoruz.

Mimar ve mühendisler tasarımcı olmalı, yönetici olmalı, kontrolör olmalı, işi sevk ve idare eden olmalıdır. Bugün teknikerler orantısız bir güç ile Meslek Odaları tarafından adeta parçalanan, bölünen, ekonomik hakları ve özgürlükleri elinden alınan, vasıfsız eleman konumuna itilmeye çalışılan, ancak aldığı mesleki ve nitelikli teknik eğitim gereği, ülkesine katma değer üreten yiğit ve güzel insanlardır.

Ben bütün meslektaşlarımı tebrik ediyorum. Onursuz bir takım uygulamalara, hukuksuz yaklaşımlara rağmen, teknikerler dimdik ayakta durabiliyor. Sadece gönüllülük esasıyla, buradaki organizasyonu, ardından gelen bir yapıyla da birlikteliği sağlayıp, çok değerli bir çalışmaya daha imza atarak Türkiye’ye örnek olmuşlardır.

Siz değerli katılımcılarda bu konuda bizlere destek verdiniz. Gerek iş dünyası, eğitim dünyası ve hukuki dünya olarak. Hepiniz bizim için büyük nimetsiniz, büyük değersiniz.

Burada ekmeği veren var, ekmeği kazandıran var ve burada ekmeği yiyenler var. Eğer biz bu tabloyu, Türkiye’nin tüm kesimlerinde uygulanabilir, yaşanabilir hale getirebilir isek elbette ki sorunlar ortadan kalkacaktır.

Sayın Hocam, Sayın Hazirun, Meslek Yüksekokullarının, Program Geliştirme Projesi ile ilgili fonksiyonlardan kısacası bahsetmek istiyorum. Diyorlar ki meslek yüksekokulunu kurduk. Amerikan modelini örnek aldık ve teknikerler şu biçimde yetiştirilir. **Temel matematik ve fen bilgisine sahiptir. Bunu öğretmediler ise, bunu uygulayamadılar ise, bu bizim sorumuz değildir. Bilgisayar kullanım becerisine sahiptir. Bir yabancı dili temel seviyede bilir. Kendi anadilini, yazılı ve sözlü olarak en iyi şekilde kullanır. Sözlü, yazılı ve elektronik iletişim tekniklerini bilir. Farklı kültür ve anlayıştaki insanlarla iletişim kurabilir. Mesleği ile ilgili temel bilgi ve becerilere sahiptir. Bir işletmeyi yönetebilecek bilgi ve beceriye sahiptir. Yönetimde sorumluluk üstlenir. Görev dağılımı ve iş planlaması ve denetimi yapar. Problem çözme ve karar verme becerisine sahiptir.** Yani tekniker, üst düzey yöneticiler den gelen teorik bilgiyi alır, işler, pratikte uygulayacak olanlara aktarır.

Gelin görün Türkiye’de neler yaşanıyor. 3795 sayılı yasayı, yasa koyucular 1992 yılında ülkemizin ihtiyacı neticesinde çıkardılar. Bu yasa, Mimar ve Mühendislerin dışında kalan, mesleki ve teknik eğitim almış, Teknik Eğitim Fakülteleri, Meslek Yüksekokulu ve Meslek Lisesi mezunları için hazırlanmış bir yasadır.

Yıl 1992. Yasa çalışmasının 6. Maddesi, ikinci paragrafında şöyle bir ifade var. Bu alınan unvanlara ilişkin, görev, yetki ve sorumluluklar Bayındırlık Bakanlığı mülga, şimdi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Sanayi Bakanlığı, şimdi Bilim ve Sanayi Bakanlığı oldu, Ulaştırma Bakanlığı ve YÖK’ün görüşleri alınarak, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından bir yönetmelik olarak yayınlanır, şeklinde bir hükme sahiptir.

Dönemin Milli Eğitim Bürokratları, amir konumunda oldukları dönemde, bu yasayı sulandırma, kadük bırakma, sumen altı edebilmek için oynadılar. Burada yazılı olan kurum ve kuruluşların yerine, dernekleri davet ettiler, meslek odalarını davet

ettiler. Dediler ki bu teknikerlerin, teknisyenlerin, teknik öğretmenlerin görev, yetki ve sorumlulukları neler olacak. Bunu başlatmakla birlikte, devlet kurumlarının, özellikle Milli Eğitim Bakanlığı'nın salonlara doldu, doldu taşıtı. Her gelen gemiyi kurtarıyorum diye gemiye bir çivi çaktı. Geminin her tarafı çivi deliğinden okyanusta battı. Durum kısaca bu arkadaşlar, tablo bu.

Şimdi gençliğime bakıyorum. Ben 30 yıldır bu mücadele içerisinde hiçbir yere sapmadım. Sosyal yaşamım teknikerlik dünyası içerisinde geçti. Yaşım 48 ve artık noktalamak istiyorum. Bana 30 yıl öncesi verilen sözler hale yerine getirilmedi. 30 yılda kaç tane iktidar değişti. Abartısız hepsi ile görüştük. Orhan Başkanım ve diğer yönetim kurulu üyeleri ile beraber.

Yasalar çıkarıldı, biraz önce iş sağlığı ve güvenliği yasasından bahsettim. Enerji kimlik yasası çıkarıldı dediler ki mimar ve mühendis yetkili olacak. İmar Kanununa, mimar ve mühendislerin şantiye şefi olabilir yetkisi yasa hükmü olarak ilave edildi. Teknikerler buradan da soyutlandı. Yani teknikerin yaşayabileceği, hatta asgari ücret alabileceği, ama kendisini yasal bir mevzuata dayayabileceği bütün alanlar yok edildi.

Ortada bir yanlış var. Ya bu teknikerlik eğitime son verilmeli ki ben buna karşıyım, ya da teknikerlerin, adalet ölçüleri içerisinde yerinin bulunması sağlanmalıdır.

Ben, Sayın Kenan Hocamı da tebrik ediyorum, Veysel Hocamı da tebrik ediyorum. Her biri, pırıl pırıl insanlar. Kimsenin okuyup okumadığını sorgulamıyoruz. Ama çalışma hayatında bilenle bilmeyenin fark ettiğini Sayın Başkanım çok güzel ifade ettiler. Kendileri silah sanayi içerisinde önemli bir konuma sahipler. Ne dediler, yaklaşık 20 tane tekniker personelim var, ama bunlardan 3-4 tanesi yetkin, diğerleri değil. Kesinlikle katılıyorum.

Okullarımıza bakıyoruz eğitimle ilgili birçok müfredat değişiyor. Şimdi en son yanlışım varsa Sayın Hocam düzeltebilirsiniz, İSCED kodları yayınlandı. Meslek yüksekokulları 475 farklı branşta tekniker yetiştirdi. Sonra 410'a, daha sonra 380'li rakamlara indi. Şimdi alan kodları oluşturuldu 160 farklı branşta tekniker yetiştiriliyor.

Gün geçmiyor ki yeni bir yasa çıkmassın, gün geçmiyor ki yeni bir tüzük, yönetmelik çıkmassın. Her çıkan tüzük, yönetmelik, yasa ve eğitimdeki değişiklikler teknikerin kollarına ve ayaklarına vurulan pranga ve zincir gibi, teknikeri yok ediyor.

Görev yetki ve sorumlulukları tanımlanmayınca piyasada iş üretemeyen teknikerler arayış içerisine girdi. Lisans tamamlamaya yoğun talep olmasının nedeni de budur. Bir dönemde arkadaşlarımız Meteoroloji Mühendisliği, Jeoloji Mühendisi, Jeofizik Mühendisliğine lisans tamamlama için akın ettiler. O zaman mesleğimizin devamı olan Elektrik Mühendisliğine giremedik. İmkanlarımız kısıtlı idi. Gecekondu bölgesinde okuduk. Babamızın, annemizin imkanları kısıtlı idi. Her şeyden öte tekniker olarak üretmek, ekmek yemek istedik. Çok şükür bugünlere kadar anlığımızın akı ile geldik. Başımız dik yürüyoruz. Kimsenin emeğini çalmadık. Kimsenin malını çalmadık. Bizim tek bir hedefimiz var, üretmek, üretmek, üretmek.

Eğer siz üretimi, kaliteli ve uygulanabilir bir üretim haline getirmeszeniz, rekabet edilebilir bir ortama taşıyamazsınız, enerji maliyeti ile ulaşım maliyetini sıfıra yakın değerlere çekemezsiniz, kusura bakmayın. Yarın bir gün, George, Hans bir başkaları gelir, bizim elimizden bütün değerlerimizi, alır. Bugün topraklarımızı aldıkları gibi. Bir cep telefonu, 1000 tane satılabilir cep telefonu, bir ildeki üretebildiğimiz bütün tahılları aldıkları gibi, yani emeğimizi alır giderler.

Maalesef bu ülkede emek var, nitelikli işgücü var, işveren var, bunlara bir araya getirecek bir yapı yok. İşveren diyor ki ben eleman bulamıyorum. Teknisyen enflasyonu var, tekniker enflasyonu var. Bu arada Yüksek Öğretim Kurumu var. Ben genel mana itibarıyla söylüyorum tipik bir yapı var.

Yüksek Öğretim Kurumuna gidiyoruz, her devrin yöneticilerinin bir ekol anlayışı var. Kardeşim diyor bu böyle olmaz, diğeri hayır Hocam diyor bu böyle olmaz. Bize pratik ve kesin bir cevap verebilecek yönetici arıyoruz.

Yasalar çıkıyor, tüzükler çıkıyor, yönetmelikler çıkıyor, bunlarla ilgili panellere sempozyumlara katılıyoruz. Ama Sayın Bakanlar, maalesef yerinde oturamıyor ve kalkıp terk ediyor. Bu da çok büyük bir ayıptır. Bu ayıbı sizlerle paylaşmak istiyorum.

Medeni bir ülkede, Ülkenin Başkanı, Kralı, Cumhurbaşkanı, Başbakanı, Bakanları saygı itibarıyla üretici işgücünü oturur dinler arkadaşlar. Not alır. Ama biz de şurada toplantım var, burada toplantım var derler, çeker giderler.

Biz Ankara'da birçok panele katıldık, birçok seminere katıldık, birçok yasa çalışmalarına katıldık. Bakanlar gelir. Etrafında bir sürü koruma ordusuyla, çok güzel araçlarla gelirler, inerler. Nerede güzellikler var, hediyeler var, yemekler var, içecekler var oralarda buluşurlar. Ondan sora da, hadi eyvallah der giderler. İşte Türkiye'nin hali bu.

Türkiye'yi sadece bir Başbakan'la kurtarmak mümkün değil. Biz AK PARTİ iktidarı döneminde, Sayın Başbakanımıza birçok basın kuruluşu aracılığıyla seslendik. Birinci, ikinci, üçüncü hükümetler döneminde, Başbakan Yardımcıları, Grup Başkan Vekilleri, Bakanlar ve Genel Başkan Yardımcıları olmak üzere 44 makama gittik değerli arkadaşlarım. Bakın burada bir tomar evraklar var. Arzu edene, isteyene, çantamdaki bütün evrakları gösteririm.

Yazışmalar yapılıyor. Deniliyor ki ey Bakanlık, ey Bakanım siz bir yeni yasa çıkartınız. Örneğin 5996 sayılı yasa. Gıdaların denetlenmesi, işlenmesi, korunması ile ilgili yasa. Yani tüketiciye nitelikli ve kaliteli mal üretmek üzere bir yasa çıkartılıyor. Ama gıda teknikeri bu yasadaki soyutlanıyor.

Çok spesifik örnekler vereceğim. Ekmekçilik teknikeri yetiştiriyoruz. Bu ekmekçilik teknikerinin başlıca görevleri, "farklı fermente doğal maya üretimi yapmak, farklı tahıllardan farklı ekmekler yapmak, insanımıza sağlıklı, temiz ve zamanında, hızlı ürün sunabilmek" olarak tanımlanmış. Amaç bu. Çok güzel yetiştirilmiş bu çocuklar. Amerika Birleşik Devletleri'nde 10.000 doların üzerinde ücret alıyorlar. Ama ülkemizde bir yasa çıkarılıyor, ekmekçilik teknikeri sadece kasiyer olarak çalışmak zorunda bırakılıyor.

Bir arıcılık teknikeri, bir arı kovanına müdahale edemiyor. Bir "Veteriner Sağlık Teknikeri" affedersiniz, hayvan aşılama yetkisine sahip olamıyor. Ama ülkemizde bir hemşire, insanoğlunun doğumunu gerçekleştirebiliyor. Varın düşünün arkadaşlar, olay bu, tablo bu.

Ama biz bundan sonra yılacağız mı? Hayır yılmayacağız. Biz emeğimizle varız. Biz ufak birikimlerimizle, ufacık aidatlarımızla bunları yapabiliyoruz. Eğer bize daha fazla imkan sağlanırsa, yetki sağlanırsa, çok daha fazla işler yaparız.

Bugün Ankara'da Tekelin yaptığı, fakat şimdi Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne devredilen çok güzel 2 tane akıllı bina var. Çok güzel bir yapı. Asansörleri mükemmel. İçine girdiğinizde ayağınızı basmaya kıyamayacağınız bir mekan. Böyle bir mekan düşünün. Bu mekan, devlet tarafından Odalar Borsalar Birliği'ne, onun alt

kuruşu Türkiye Esnaf Sanatkar Konfederasyonuma, çok cüzi miktarla devrediliyor ve onlara kaynak sağlanıyor.

Esnaf ve Sanatkar Odalarına gidiyorsunuz alaylı insanlar. Kraliyetlerin veya kralların oturamayacağı makamlar onlara teslim ediliyor. Ama milyonlarca teknikerin temsil edilebileceği, hakkını arayabileceği bir kuruluşa, yasal zemin hazırlamaktan kaçınılıyor. Maalesef ülkemizin ekonomisindeki gerçekler bunlar. Ekonominin aktörleri arasındaki hak ve adalet dağılımı böyle yapılıyor.

Prof. Dr. Kenan GELİŞLİ

-Çok dertlisiniz, Korkarım siz böyle akşama kadar devam edersiniz

-Hayır, hayır. Hemen son sözlerimi söylüyorum.

Buradan çıkaracağımız durum ne olmalı. Bakın “Amerikan Modeli” seçilmiş ve bir tablo çıkarılmış, bir grafik. Bu grafiğe göre Çırakla-Profesör arasındaki iş geçişleri ve kimlerin hangi işi yapacağına dair nitelikler, bir diyagram olarak yayınlanmış. Bizim tek bir isteğimiz var. Fazla bir şey istemiyoruz. Şu sıralamayı uygulayın, biz bu gün Çin’i geçeriz.

Ülkenin her tarafı enerji kaynağı. Güneş var, su var, yağmur var, termal tesisler var, bunları enerji kaynağı olarak çok hızlı bir şekilde kullanabiliriz. Kendi projelerimiz var. Buradan işadamlarımıza sesleniyorum. Bizi destekleyin, ne olur. Bizim bu gönüllülük esasına dayanan aidatlarımızla bunu sürdürebilmemiz, daha iyi yerlere gelebilmemiz mümkün değil. Bize küçücük destek verin, karşılığını biz size, kat kat fazlasıyla ödeyelim. Saygılarımla çok teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Kenan GELİŞLİ

Teşekkür ederiz Sayın Başkan. Değerli katılımcılar, anladığım kadarıyla: **“Teknikerler değer görmek istiyor, yetki istiyor, çalışmak istiyor, haklarını istiyorlar. İşimize tanımlayalım diyorlar, iş bölümü yapalım, el ele omuz omuza olalım diyorlar.”**

Bu panelin, değerli konuşmacıları tarafından belirtilen sorunların çözümüne, yarar sağlayacağı inancıyla, panelistlerimize, katkı veren tüm kurum ve kuruluşlara, özellikle Trabzon şubeye, Orhan Bey’e ve ekibine ve bizzat katılan herkese çok teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Orhan BAKİ

Çok teşekkür ediyorum. Bize desteklerini esirgemeyen Öğretim Görevlisi Hocalarımıza, Sanayici İşadamlarımıza, camiam adına sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Ayrıca, siz genç tekniker arkadaşlarım ve tekniker adaylarından şunu istiyorum. Bizden asla elinizi çekmeyin. Siz, olduğunuz yerde durduğunuz sürece, sanayici sizi hissetmeyecektir. Sistem sizi hissetmeyecek, öğretmenlerinizin elinde kalacaksınız. Okullardaki sınırlı imkanlarla, yeterli donanımı size veremiyoruz. Uğraşımız iş dünyasının ihtiyaçlarına cevap veren bir eğitim anlayışı içindir. Siz de kendinizi sorgulayın, katkı verin.

Okul-Sanayi işbirliğiyle eğitim kalitemizi yükseltmek; görev, yetki ve sorumluluklarımızı tanımlayarak, çalışma hayatımızı düzeltmek ve daha aydınlık bir gelecek için el-ele, gönül-gönüle olalım diyor, başarılar diliyorum.

Etkinlik bitiminde Panelistlerimiz sahnede

Sonuç Değerlendirme ve Öneriler

En büyük zenginliğimiz olan genç nüfusu, çağın gerekleriyle donatabilirseksansuz fayda, donatamazsak problem yaşarız. Bu donatıyı eğitim yoluyla yapmak zorundayız. Yapmaya çalışıyor, maalesef istenilen sonuçları alamıyoruz. Ülkemizde eğitim sistemimiz, özellikle Mesleki ve Teknik Eğitimin yönetilememe sorunu, karmaşık bir hal almıştır.

Ülkemizdeki meslek eğitimini, eğitim aşamaları açısından dört basamakta inceleyebiliriz. Kısaca hatırlatırsak;

1- İlkokul-Ortaokul dönemi (4+4=8 yıl): Herhangi bir ayırım yapılmadan, tüm bireylerin katıldığı temel eğitim dönemidir. İlkokul sonrası, meslek okullarını seçen öğrencilere baktığımızda, temel eğitimlerinde eksiklikler vardır. Bu durum, büyük ölçüde ilköğretimden kaynaklanmaktadır. Derslerin içeriği ve öğretim yöntemlerinin sıklıkla değiştirilmesinden bir arayışın sürdüğünü görüyoruz.

Özellikle ilköğretimde, öğretimin niteliğini belirleyen ana faktör öğretmen niteliğidir. Çözüme bu noktadan başlanmalı. İlköğretimin nitelikli öğretmen ihtiyacı giderilmelidir. Yabancı dil eğitimini de bu dönemde öğrencilerle buluşturmalıyız.

2- Meslek Liseleri: Eğitimleri boyunca aldığı notlar ve yapılan merkezi sınav sonuçlarına göre, öğrenciler çeşitli liselere yerleştirilir. Hiçbir yere yerleşemeyen öğrenciler meslek liselerine yönlendirilir. İlgili ve beceri gibi kriterler dikkate alınmaz. Meslek eğitiminde problemlerin başlangıç aşaması, bu yerleştirme ve tercih sistemidir.

Meslek Liselerinde de “nitelikli öğretmen” ihtiyacı hat safhadadır. Öğretmenler müfredatın içeriğinin basitliğinden, kendini yenileme ihtiyacı duymamakta, bu durum zamanla alışkanlık haline almaktadır.

Özellikle Fizik-Kimya-Biyoloji ve Matematik gibi ana bilimlerin eğitimleri tanıtım düzeyinde verilmektedir. Fizik, Kimya, Biyoloji ve Matematik okutmadan nitelikli teknik elemen yetiştirmek istiyoruz. Olmadığını, olamayacağını göre göre, bu yöntemde ısrar ediyoruz.

Bu yaklaşımla zaten gönülsüz gelen öğrencilerin, şevkleri kırılmakta, gelecekleri sınırlandırılmaktadır. Hedefleri küçültülen gençlerden “küçük adamlar” yetiştirmekteyiz. Küçük adamlarla, büyük hedeflere varmak gibi bir hayalin peşinde zaman tüketiyoruz.

%30 sevilerine kadar düşen teknik eğitimin oranını yükselteceğiz diye, bina-sıra ve masadan oluşan okullar açıldı. Mesleki liselerinde olması gereken teknik donanım eksiktir veya eskidir. (Sayıları çok az olan pilot okullar ve özel sektör-sanayi işbirliğiyle farkındalık yaratan istisnalar hariç.)

Okullarımız bugünkü yapısıyla iş dünyasının ihtiyaç duyduğu becerileri kazandırmada yetersiz kalıyor. İşsizlik sorununa çözüm olacağına, diplomalı mesleksizlerin sayısı giderek artıyor.

Müfredatları güncelleyip, mesleki eğitimin kalitesini artırmak sorunun bir ayağını çözer. Mezunların sağlıklı bir şekilde istihdamı, işin bir başka boyutudur. Kamu ve özel sektörün, işe alımlarda yeterli kontenjanı ayırması gerekir. Günün koşullarına uygun ücret ve iş güvenliği, beraberinde kaliteli iş ve hizmet üretimini getirecektir.

3- Meslek Yüksekokulları (MYO): Meslek lisesi mezunları sınavsız olarak, bulundukları Mesleki Teknik Eğitim Bölgesindeki MYO'larına yerleştirilir;

Mesleki teknik eğitimin, yükseköğretimdeki ilk basamağı MYO'larında da, sürekli değişen bir yapıyla karşı karşıyayız. Üniversitelere bağlandıktan sonra, tüm olumsuzluklara rağmen, yükselen bir ivme yakalanmıştı. 1980'li yıllardan 2002 yılına kadar, dolu bir içerik, seçilmiş öğrenciler, ideali arayan öğretim elemanları ve kaliteli bir eğitimin varlığına şahit oluyoruz. Her alanda, iş dünyasının ihtiyacı olan, nitelikli meslek elemanları yetiştirilmiştir.

Bu aşamada yapılması gereken 2 düzenlemeyle sistemi istikrarlı ve işler hale getirmek mümkündü. Yapamadık. Bu düzenlemeleri, hala çözüm yolunda atılacak ilk adımlar olarak görüyoruz.

Bu adımlardan ilki: Öğretim elemanlarının özlük hakları ve kariyer basamakları, üniversitelerin diğer bölümlerindeki öğretim elemanları gibi olmalıydı. Eğitim verdikleri okulun süresinin 2 yıl olması, diğer öğretim görevlileriyle farklı bir statüde olmalarını gerektirmiyordu. Bu uygulama, öğretim görevlilerinin kendini yetiştirme, yenileme ve verimli olmalarını olumsuz yönde etkiledi. 2. Sınıf eleman yaklaşımı üniversitelere de güç kaybetti. Vereceği dersin tüm inceliklerini bilen ve uygulayan öğretim görevlilerinden, gereği gibi yararlanılamadı. Hedefleri küçültüldü.

Atılması gereken ikinci adım: MYO'larından mezun olanların neler yapacağı, hangi hak ve yetkilerle iş üretecekleri veya istihdam edileceklerinin belirlenmesiydi. Hala belirsiz. Teknikerlik mesleğinin görev, yetki ve sorumluluklarının tanımlanması, iş dünyasını rahatlatacaktır. Öğrenci ve mezunların özgüven kazanmasına yol açacak, istihdamlarını kolaylaştıracaktır. Üniversiteler, neden tekniker yetiştirdikleri sorusuna, gerçekçi cevaplar verebilecektir.

Mesleklerin standartlarını düzenlemek için kurulan, Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun yaptığı çalışma, çok yavaş ve sığ seyretmektedir. Yavaşlığını, çalışmaların yoğunluğuna vererek anlamaya çalışsak ta, sonuçlar hayal kırıklığı yaratacak yavanlıktadır.

MYK Mayıs 2014 itibarıyla 531 Ulusal Meslek Standartı yayımladı. Bunlardan 107 tanesi 5. seviyede. İncelediğimizde görüyoruz ki, teknikerin görev yetki ve sorumluluklarına yönelik genel bir çözüm yok. Katılan kurumlar ve sektör temsilcilerinin ihtiyaçlarına yönelik, "mikro meslekler" (Ark Ocağı Operatörü; Ambar ve Antrepo Şefi; Baskı Sonrası Birim Sorumlusu...vb) üzerinde çalışılıyor. 5. Seviye meslekler içerisinde sadece "Harita Kadastrocu" başlığı altında yayımlanan meslek standartı, kapsam itibarıyla yeterlidir.

165 kurum ve kuruluştan görüş alınarak, 2013 yılında Figuran'lık mesleğinin; 35 kurum ve kuruluştan görüş alınarak, 2014 yılında Çoban'lık mesleğinin meslek standartını yayımlayacak kadar duyarlı çalışan MYK'nun, Teknikerlik Mesleğine önyargılı yaklaştığını söyleyemeyiz. Ancak, kurumun mevcut yapısı, üstlendiği misyon ve çalışma yöntemi ile "görev, yetki ve sorumluluk tanımımızı" yapamayacağını gördük. Bilinen, sesi çıkan, kamuya mal olmuş mesleklere öncelik veren bir yöntemle, çalışıyorlar. Teknikerin sorunu, iş bilmemezlik değil, "Teknikerlik Mesleğinin" yasa ve yönetmeliklerce tanımının yapılmamasıdır. İş üretirken, hareket alanı ve ederinin belli olmamasıdır.

MYK'nun yapısını oluşturan kurum ve kuruluşlar arasında, Teknikerleri temsil edecek nitelikte kurum ve kuruluş olmaması, kritik bir hatadır. Giderilmesi gerekir.

Mesleki ve teknik eğitimi, yükseköğretimde de yaygınlaştırmak adına yapılan “Sınavsız MYO” projesiyle hızlı bir çöküş başladı. 2002 yılında başlayan uygulamayla öğrenci sayısı bir anda %159 arttı. Bu kapasiteyi karşılayacak fiziksel altyapı, teknik donanım ve öğretim görevlisi yoktu. Kısa sürede temini de mümkün olmadı. Zamana yayarak ta karşılayamadık. MYO’larının eğitim kalitesi dip yaptı.

Ülkemizde son on yılda, üniversite sayındaki artışa paralel olarak, hemen hemen her ilçede bir MYO açıldı. Sağlıklı bir ihtiyaç ve imkan analizi yapılmadan, bazısı sadece tabeladan ibaret okullar ortaya çıktı. Bu yapının doğal sonucu olarak; iş dünyasının ihtiyaçları ile uyuşmayan, ihtiyaçtan değil, siyasilerin bulundukları yöreye hizmet etme gerekçesiyle, kontrolsüz bir sayısal büyüme olmuştur. Yeterli donanıma (öğretim kadrosu ve fiziksel altyapı) sahip olmayan çok sayıda MYO’nun açılması, paydaşları memnun etmeyen, problemleri besleyen devasa bir yapıyı karşımıza çıkardı.

İş dünyasının nitelikli çalışan ihtiyacına çözüm olacak MYO’ları, başarısız öğrencilerin çoğunlukta olduğu, sorunlar yumağı okullar haline geldi.

MYO’larının teknolojik araç gereç ve donanım eksikliğine, ivedilikle çözüm bulunmalı. Üniversitelerin “üvey evladı” konumundan kurtarılmalıdır.

Sınavsız geçiş uygulaması, tüm sistem üzerinde bir travmaya neden olmuş, var olan sorunları çeşitlendirerek büyük ve karmaşık hale dönüştürmüştür. Sınavsız geçişe, sistemde bulunan tüm paydaşların itirazı vardır. Konuyla ilgili yapılan tüm çalıştay ve toplantıların sonuç raporlarında, uygulamanın sakıncaları dile getirilerek, kaldırılması istenmesine rağmen, sistem ısrarla korunmuştur.

Meslek eğitiminin ihtiyaç duyduğu ekonomik kaynakları, bu alana aktarmayan idareciler, mevcut problemin katlanarak devam etmesine ve zaten kısıtlı olan kaynakların verimsiz bir şekilde kullanılmasına neden olmaktadır. Bunun sonucunda; öğrencilerin, öğretim elemanlarının ve iş dünyasının oluşturduğu mutsuz ve umutsuz bir yapı, beslenmeye devam etmektedir.

MYO’ların yaşadığı temel problemlerden birisi de, mevcut üniversite yapısından kaynaklanan gereği gibi yönetilememe problemidir. Üniversite yönetimleri (Rektörlükler) MYO’larını yeterince önemsememekte, çoğunlukla bir yük olarak değerlendirmektedir. Özellikle kaynak aktarmakta, laboratuvar, uygulama alanlarının iyileştirilmesinde, öğretim elemanı kadrolarında ve sağlanan imkanlarda yeterince destek verilmemektedir.

Bunun nedenini sistem içinde olan herkes bilir, ancak söylemez, söylemek te istemez. Yeri gelmişken biz söyleyelim. MYO’larda görev yapan öğretim elemanları çoğunlukla Öğretim Görevlisi ve Okutmanlardan oluşur. Mevzuat nedeniyle Rektörlük seçimlerinde oy kullanamazlar. Bu grup, üniversite yöneticileri tarafından önemsenmez, ihtiyaçları göz ardı edilir, hep ertelenir. Tıpkı, bu okullarda okuyan öğrenciler gibi.

MYO’lara, Rektörlükçe atanan Okul Müdürleri, çoğunlukla haftanın birkaç günü okullara gelmektedir. Bu okullara yeterince zaman ayrılmamakta, yöneticilik ikinci bir iş olarak görülmektedir. Atanan yöneticiler tüm mesailerini bu kurumlara ayırmalı, problemlerin çözümü için çaba harcamalıdır. Aksi halde zaten sorunlu olan bir yapı, daha da sorunlu hale gelmektedir.

Özellikle meslek eğitimi veren okulların öğretim elemanlarının, piyasa tecrübesinin olması, eğitimin kalitesi açısından çok önemlidir. Tecrübeli kişileri

öğretim kadrolarına katabilmek için, ücretlerin cazip olması gerekir. Mevcut durumda, emsal mesleklerle karşılaştırıldığında, aleyhte bir durumun olduğu, net olarak görülmektedir.

Birçok üniversite de, MYO'larında öğretim görevlisi ve okutman olarak çalışanlara, doktora sonrası kadro desteği ve araştırma imkanı verilmemektedir. Öğretim elemanları, bu gerekçeyle başka birimlere geçmeye mecbur kalmakta, okullarda sürekli akademik personel değişimini yaşamaktadır. Piyasa tecrübesi olmayan yeni öğretim elemanlarının, meslek eğitimine sağlayacağı katkı tartışmalıdır.

Okul sanayi işbirliğinin en kolay uygulanacağı alanlar MYO'lardır. Gerek üniversite yönetimlerinin yaklaşımı, gerekse yükseköğretim mevzuatındaki eksiklikler nedeniyle, bu potansiyel işletilememiş, sözde kalmıştır.

Bu alanda çalışacak yapının, ekonomik önlemlerle desteklenmesi kaçınılmaz bir ihtiyaçtır. Okul sanayi işbirliğinde görev alacak sanayi kuruluşlarına, teşvikler ve muafiyetler sağlanmalıdır. Temennilerin gerçeğe dönüşme zamanı geçmektedir.

4- Lisans Eğitimi veren Yükseköğretim Kurumları: Lise eğitimi sonunda yapılan merkezi sınava göre, genellikle iyi puan alarak ve isteyerek yerleştirilen öğrencilere eğitim verilir.

Bölümü ne olursa olsun, mezunlarının hak ve yetkileri tanımlanmış, yasalarla teminat altına alınmıştır. Yönetim kademelerinin tamamında etkin olarak rol alırlar. Aldıkları eğitimin verdiği güç ve özgüveni, yasaların verdiği güçle birleştirerek, her oluşumu kontrol altında tutan bir yapıya sahip oldular.

Ülkemizin dün, bugün ve yarınlarını şekillendiren kararlarda etkin olduklarından, kalkınmada geldiğimiz noktanın 1. derece de sorumlusudurlar.

Meslek Liseleri ve MYO'larına benzer eksiklikler bu okullarımızda da vardır. Özellikle yeni açılan üniversitelerde altyapı ve donanım eksikliği üst düzeydedir. Eski ve köklü üniversitelerimiz bile, teknolojiyi takip edebilecek güncellemeleri, istenen ölçüde yapamadılar.

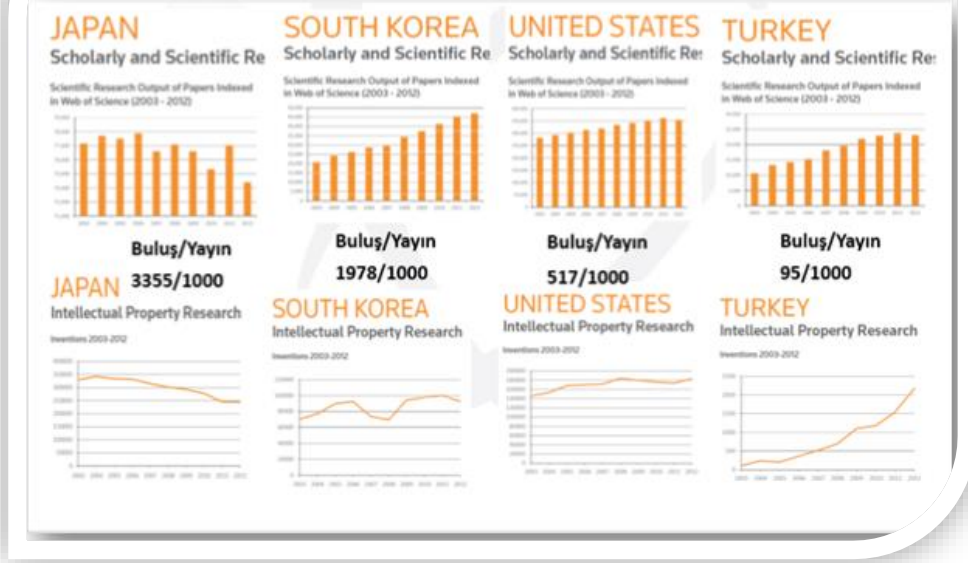
Bilgi çağındayız. Bilgiye yön veren bireylere ihtiyacımız var. Dünyamız, baş döndürücü bir hızla ilerlerken, teknoloji sahnesinde kalıcı olmak isteyen uluslar, eğitime sürekli yatırım yapmaktadır. Bilgi sistemleri ve teknolojilerindeki gelişmelere göre eğitim programlarını güncellemekte, bilgiyi sahaya aktarmakta, üretime dönüştürmektedir.

Ülkemiz teknoloji üretme konusunda çok başarılı değildir. Teknoloji ithal eden bir ülke görünümündedir. Eğitim sistemimizi geleceğe dönük yapılandıramamak, bu sonucu doğurmuştur. Ülkemizde, kalkınma planlarında teknoloji ve eğitimle ilgili gerçekçi hedefler tanımlanmasına rağmen, uygulamada bu hedeflere ulaşamadık.

Ülkeler arasındaki ekonomik farklılığın en temel nedeni eğitimidir. 2. dünya savaşından ekonomik ve sosyal manada yıkılmış çıkan, Almanya, Kore ve Japonya'nın kalkınma yarışında öne çıkmalarında, eğitilmiş nitelikli insan gücünün rolü çok büyüktür.

Teknolojinin nimetlerinden üst düzeyde yararlanan, kalkınmışlık manasında imrenerek izlediğimiz ülkelere, Japonya, Kore, ve ABD'deki üniversiteler ile ülkemizdeki üniversitelerde yapılan buluş ve yayın karşılaştırmasını yorumsuz olarak sunuyoruz. Bu ülkelerdeki buluşların patenli ürüne dönüşme oranı %20-%30 arasında değişirken, bizde %2 düzeyindedir.

Buluş-Yayın Kıyaslamaları (G20-Eylül 2013)

Yabancı dil eğitimi, mesleki ve teknik eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır. Evrensel bilim ve teknolojiyle iç içe olmanın, temel koşuludur. Yabancı dil eğitimi, okul öncesi başlamalı, ilköğretimde yaygınlaştırılmalı, ortaöğretimde pekiştirilmelidir. Pahalı teknik donanımlar, büyük yatırımlar gerektirmeyen dil eğitimi, iyi bir planlama ve yetkin öğretmenlerle çok kısa sürede sorun olmaktan çıkartabiliriz.

Mesleki rehberlik ve yönlendirme, ilköğretimden başlamalıdır. Başarılı, istekli ve yetenekli öğrenciler, mesleki ve teknik okullara yönlendirilmelidir. Mesleki Liseleri ve MYO'ları, nitelikli işgücü yetiştirmenin yanı sıra, lisans eğitimine öğrenci hazırlayan bir yapıya da kavuşturulmalı. Ders içerikleri bu yönde değiştirilmeli, dersler üniversitelerin lisans dersleri ile eşgüdüm içerisinde olmalı.

Meslekler arasında, diyaloga, öğrenmeye ve paylaşmaya fırsat vermeyen uygulamalarla, güçlü-güçsüz, önemli-önemsiz ayırımı yapılmaktadır. Bu uygulamalar yasalarla desteklenerek meşruluk kazandırılmaktadır. Sistemde kendisine yer yapmış, bilinir mesleklerin temsilcisi kurumlar, yasalardan kaynaklanan güçlerini yeni mesleklere karşı acımasızca kullanmaktadır. Teknolojinin gereği doğan yeni meslek gruplarını, kendilerine rakip olarak görmektedir. Meslek taassubuyla yaklaşım, paylaşma kültürü yerine, çatışma kültürünü egemen kılmakta, meslekler arası didişme yaratılmaktadır. Beraber üretme ve paylaşmanın güzelliğini, keyfini bir türlü yaşamıyoruz.

Görünen o ki, doğal akışı içerisinde, bu işi başarmamız çok zaman alacak. Geçen zaman, gelişen ülkelerle aramızdaki mesafeyi açmaktadır. Ülkemizin geleceği için, bir otoritenin bu işe el atması, irdelemesi ve çözmesi gerekiyor.

Her mesleğin gerekli, her mesleğin değerli olduğunu düşünüyor; her meslek mensubunun, başı dik yaşamayı hak ettiğine inanıyoruz.

Orhan BAKİ
Teknikerler Birliği Trabzon Şube Başkanı

TEKNİKER ANDI

Yaşadığım süreçte;

Ülkemi dünya lideri yapacağıma;

İnsanlığa faydalı olacağıma;

Mesleğimi önemseyeceğime;

Unvanıma ve şahsıma uygulanan zulme direneceğime;

Meslektaşlarımla birlik içerisinde hareket edeceğime;

Mücadelem için maddi, manevi destek sağlayacağıma;

Teknikerlik davasının onurunu taşıyacağıma;

Tekniker Odaları Birliğinin kuruluşu için çalışacağıma;

Mesleki mücadelemden asla vazgeçmeyeceğime;

Ant içerim.

